

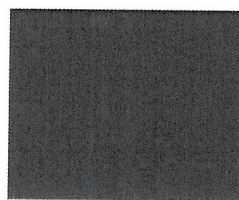

Dit webformulier is ingevuld op: 05 oktober 2023 13:59
Ons kenmerk: Z-23-337749
Dit formulier is geregistreerd bij: HLT

Antwoorden

Dient u dit verzoek in namens uzelf, iemand anders namens mijzelf of een organisatie?

Persoonsgegevens - DigiD

Gegevens Woo-verzoek

Voor welk bestuursorgaan wilt u een Woo-verzoek indienen? Het college van burgemeester en wethouders

Over welk onderwerp wilt u informatie ontvangen? Alle reflectie op de eigen uitgevoerde medewerking/maatregelen op de, naar nu steeds meer blijkt, eenzijdige berichtgeving en foutieve maatregelen ter bestrijding van SARS-CoV/Corona in de periode 2019-2023 (met vermelding van datum, lokatie en aanwezigen). Met daarin meegenomen alle huidige inzichten op de fouten (bewuste en onbewuste) die de overheid gemaakt heeft in die periode. Compleet met de leerpunten die de gemeente Hillegom heeft geconstateerd (wat gaat de gemeente beslist niet meer doen...? en is dat gecommuniceerd aan de inwoners?)

U kunt eventueel een bijlage toevoegen die uw Woo-verzoek ondersteunt:

Een tamelijk kritisch rapport uit doorgaans betrouwbare bron
(Leren van corona, naar een nieuw vertrouwen in samenleving en democratie (WI CDA).pdf)

Geef aan over welke periode u de informatie wilt ontvangen (indien bekend): 06-06-2019 tot 05-10-2023

Ondertekening

Op 05 oktober 2023 13:42 was u ingelogd met DigiD als [REDACTED] Dit hanteren wij als ondertekening en bewaren wij bij het formulier.

Gemeente
Hillegom

Postbus 32
Hillegom
T 14 0252
E

[REDACTED]

UITSLUITEND PER E-MAIL OP: [REDACTED]

Ons kenmerk: Z-23-337749
Verzenddatum: 23 januari 2024
Onderwerp: Besluit Woo-verzoek
Behandelaar: [REDACTED]

Geachte [REDACTED]

Verzoek om informatie

In uw verzoek van 5 oktober 2023, door mij ontvangen op 5 oktober 2023, heeft u het college van burgemeester en wethouders met een beroep op de Wet open overheid (Woo) gevraagd informatie openbaar te maken betreffende coronamaatregelen c.q. gerelateerde evaluaties. Uw verzoek is in ons systeem geregistreerd onder het nummer Z-23-337749.

Vermelding e-mailwisseling

Op 7 november heeft u bericht ontvangen dat uw verzoek in goede orde is ontvangen. Daarbij is medegedeeld dat enkele documenten in beginsel al openbaar (maar niet online raadpleegbaar waren), en de betreffende documenten zijn aan u verstuurd. Het gaat hierbij om het Bestuurlijk verantwoordingsdocument Coronacrisis Hillegom 30-06-22 (geanonimiseerd) en het Burgemeestersbesluit verantwoordingsdocument Hillegom. Ik heb u verzocht aan te geven of hiermee aan uw verzoek voldaan is en of u akkoord gaat met de administratieve afhandeling van uw Woo-verzoek. Ik heb besloten een formeel besluit te nemen op uw verzoek.

Wettelijk kader

Ik behandel uw verzoek als een verzoek op grond van de Wet open overheid (Woo).

Inventarisatie documenten

In het licht van uw Woo-verzoek heb ik gezocht naar informatie die binnen de reikwijdte van uw verzoek valt. Hierbij is een zoekslag gedaan in de (digitale) archieven en mailboxen van de gemeente Hillegom, op basis van (een combinatie van) de volgende zoektermen: corona, coronacrisis, evaluatie corona, reflectie corona, Covid-19, GRIP. Er zijn vier documenten aangetroffen:

1. Geanonimiseerd Schriftelijk verslag GRIP 4 Covid-19 VRHM
2. Bestuurlijk verantwoordingsdocument Coronacrisis Hillegom 30-06-22 (dit document was reeds openbaar. U heeft op dit document tevens op 7 november ontvangen.)
3. Corona Monitor Afrekening HLT Samen 17 juni 2022.
4. Burgemeestersbesluit verantwoordingsdocument Hillegom (dit document was reeds openbaar. U heeft dit document tevens op 7 november ontvangen.)

Deze inventarislijst maakt integraal onderdeel uit van het besluit. De aangetroffen documenten zijn beoordeeld in het licht van de uitzonderingsgronden (o.a. artikelen 5.1 en 5.2 van de Woo).

Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie openbaar te maken, met uitzondering van de persoonsgegevens die daarin staan. Het belang en de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid onder e, van de Woo, acht ik ten aanzien van deze gegevens groter dan het belang dat u heeft bij volledige openbaarmaking van de gevraagde documenten. Dit is niet van toepassing op personen die naar de aard van hun functie in de openbaarheid treden; deze namen worden niet geanonimiseerd.

Wijze van openbaarmaking en publicatie

De documenten die (gedeeltelijk) openbaar worden, worden samen met deze brief de documenten digitaal aan u toegezonden.

Plaatsing op internet

Het Woo-verzoek, dit besluit en de documenten worden voor iedereen openbaar gemaakt door publicatie op de website van de gemeente www.hillegom.nl.

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen met de Woo-coördinator via telefoonnummer 14 0252 of via het e-mailadres woo-coordinator@hitsuamen.nl.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van de gemeente Hillegom,

Woo-coördinator
Team Juridische Zaken

Mogelijkheid van bezwaar/voorlopige voorziening

Bezwaar

Bent u het niet eens met deze beslissing? Dan kunt u binnen zes weken na de verzenddatum ervan een bezwaarschrift indienen. U richt het bezwaar aan het bestuursorgaan dat het besluit genomen heeft, het college of de burgemeester van Hillegom, Postbus 32, 2180 AA Hillegom.

Uw bezwaarschrift bevat de volgende informatie:

- uw naam en adres;
- de datum waarop u het bezwaarschrift schrijft;
- een omschrijving van het besluit waar u het niet mee eens bent;
- de reden(en) van uw bezwaar;
- uw handtekening.

Een bezwaarschrift kan schriftelijk en via het e-loket digitaal, maar niet per e-mail worden ingediend. Aan het indienen van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden. Overigens kunnen ook andere belanghebbenden bezwaar maken tegen dit besluit.

Voorlopige voorziening

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van het besluit niet. Dat betekent dat het besluit blijft gelden in de tijd dat uw bezwaarschrift in behandeling is. Kunt u een beslissing op uw bezwaarschrift niet afwachten? Dan kunt u tegelijkertijd met of na indiening van uw bezwaarschrift een verzoek om voorlopige voorziening indienen.

U dient dit verzoek in bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank Den Haag, sector Bestuursrecht, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag. Hiervoor betaalt u griffiekosten.

U kunt ook digitaal het verzoekschrift indienen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde website voor de precieze voorwaarden.

Aan de gemeenteraden
in de Veiligheidsregio Hollands Midden

Datum:	30 december 2020	Telefoon:	[REDACTED]	Bijlage:	3
Ons kenmerk:	PK/SV-Covid-19	Fax:	-		
Uw kenmerk:	-	E-mail:	[REDACTED]		
Uw brief van:	-	Onderwerp:	Schriftelijk verslag GRIP4 Covid-19 VRHM		
Contactpersoon:	[REDACTED]		Graag bij correspondentie kenmerk en onderwerp vermelden.		

Geachte leden van de raad,

Van 12 maart tot 1 december 2020 was met het oog op de bestrijding van het Covid-19-virus, GRIP4 van kracht in de Veiligheidsregio Hollands Midden. Daarbij heb ik als voorzitter veiligheidsregio toepassing gegeven aan artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr). Op grond van artikel VIIB van de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (Twm) ben ik verplicht om binnen een maand na inwerkingtreding van deze wet (per 1 december 2020) een schriftelijk verslag als bedoeld in artikel 40, eerste lid, Wvr uit te brengen:

Artikel 40 Wvr

1. De voorzitter van de veiligheidsregio brengt na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, in overeenstemming met de burgemeesters die deel uitmaken van het regionaal beleidsteam, schriftelijk verslag uit aan de raden van de getroffen gemeenten over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die hij heeft genomen. Hij vermeldt daarbij of een burgemeester gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid schriftelijk bezwaar aan te tekenen.

Via twaalf raadsbrieven¹ en vier digitale bijeenkomsten² heb ik u over de periode van 12 maart tot 1 december 2020 op de hoogte gehouden van het verloop van de gebeurtenissen tijdens deze crisis (inclusief medisch beeld) en de besluiten die ik heb genomen. Dit schriftelijk verslag is een formele afsluiting van deze GRIP4-periode en mijn bevoegdheden hierbinnen.

In dit schriftelijk verslag geef ik een terugkoppeling over het verloop van de gebeurtenissen (paragraaf 2), de regionale noodverordeningen (paragraaf 3), de overige besluiten (onthefingen en aanwijzingen) (paragraaf 4), de handhaving (paragraaf 5), de crisiscommunicatie (paragraaf 6) en neem ik u mee in het vervolg vanaf 1 december 2020 (paragraaf 7). Voordat ik hier nader op in ga, schets ik eerst het kader en de crisisstructuur (paragraaf 1) waarbinnen ik gebruik heb gemaakt van mijn bevoegdheden als voorzitter veiligheidsregio.

¹ 2 maart 2020, 13 maart 2020, 14 maart 2020, 18 maart 2020, 30 maart 2020, 8 april 2020, 5 mei 2020, 18 juni 2020, 17 juli 2020, 22 september 2020, 11 oktober 2020 en 10 december 2020.

² 15 juli 2020, 29 september 2020, 15 oktober 2020 en 3 december 2020.

1. Kader en crisisstructuur

Juridisch kader

Covid-19 is aangewezen als een A-ziekte. Bij een A-ziekte ligt, op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg), de centrale regie bij de minister van Volksgezondheid³. Ook de voorzitter veiligheidsregio heeft een rol. De voorzitter veiligheidsregio is bij een A-ziekte bevoegd om mensen in quarantaine te plaatsen (artikelen 35-39 Wpg), gebouwen te sluiten (artikel 47 Wpg) of anderszins aanvullende maatregelen te nemen.

Op 12 maart 2020 heeft de minister van Volksgezondheid alle voorzitters veiligheidsregio een aanwijzing gegeven om, op basis van artikel 7 Wpg en met inachtneming van artikel 39 Wvr, hun bevoegdheden op het terrein van openbare orde en veiligheid in te zetten om de verdere verspreiding van Covid-19-virus tegen te gaan. In regionale crisisstructuur betekent dit, het toepassing geven aan artikel 39 Wvr, een opschaling naar het hoogste regionaal crisisniveau: de Gecoördineerde Regionale IncidentbestrijdingsProcedure 4 (GRIP4). Op basis van artikel 39 Wvr is de voorzitter veiligheidsregio bij uitsluiting bevoegd toepassing te geven aan een aantal bevoegdheden in de crisisbeheersing in de gehele veiligheidsregio (voor zover noodzakelijk bij de betreffende crisis). Het betreft hier bevoegdheden die normaliter bij de burgemeester zijn belegd, zoals de noodbevoegdheden op grond van artikel 172 – 177 Gemeentewet (Gw).

Normaliter neemt de voorzitter veiligheidsregio, na afstemming met de betrokken burgemeesters, het besluit om op te schalen naar GRIP4. In deze crisis heeft de opschaling plaatsgevonden op basis van een aanwijzing van de minister van Volksgezondheid.

Regionaal Beleidsteam (RBT)

De voorzitter veiligheidsregio laat zich adviseren door en stemt af met de leden van het Regionaal Beleidsteam (RBT). Aan het RBT hebben alle burgemeesters, alsmede de vertegenwoordiger namens de Hoofdofficier van Justitie en de Dijkgraaf van het Hoogheemraadschap Rijnland (namens de waterschappen in de veiligheidsregio), deelgenomen (conform artikel 39 Wvr). Daarnaast waren onder meer de directeur veiligheidsregio / commandant brandweer, de directeur publieke gezondheid, de coördinerend functionaris (bevolkingszorg), een lid namens de eenheidsleiding politie en de Operationeel Leider Regionaal Operationeel Team (ROT) aanwezig. De voorzitter van het Regionaal Overleg Acute Zorgketen West (ROAZ West) heeft vijf keer, op basis van de agenda en het actueel medisch beeld, deelgenomen aan de RBT-vergaderingen. In totaal zijn 27 formele RBT-vergaderingen gehouden tot 1 december 2020.

Het kern-RBT (bestaande uit de voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter veiligheidsregio, de directeur veiligheidsregio / commandant brandweer, de directeur publieke gezondheid, de coördinerend functionaris (Bevolkingszorg), een lid van of namens de eenheidsleiding politie, de Operationeel Leider ROT, de gemeentesecretaris van Leiden, de directeur Risico- en Crisisbeheersing VRHM, de manager Strategie en Beleid VRHM) was verantwoordelijk voor de voorbereiding van de RBT-vergaderingen en de advisering van de voorzitter veiligheidsregio. Het kern-RBT heeft ook een belangrijke rol gespeeld in het bij elkaar brengen van de informatiestromen uit de verschillende landelijke bestuurlijke en ambtelijke gremia en crisisstructuren.

In het RBT is door de burgemeesters samen met mij een duidelijke verdeling gemaakt over welke onderwerpen door de regionale crisisorganisatie worden opgepakt en welke onderwerpen lokaal (als onderdeel van het reguliere takenpakket van de gemeente). Mijn bevoegdheden als voorzitter

---

³ Tot 19 maart 2020 was dit de minister voor Medische Zorg en Sport (mede namens de minister van Justitie en Veiligheid). Vanaf 19 maart 2020 is dit de minister van Volksgezond, Welzijn en Sport mede namens de minister van Justitie en Veiligheid). In dit schriftelijk verslag wordt steeds gesproken over de minister van Volksgezondheid.

veiligheidsregio waren, conform de Wvr, gericht op de directe maatregelen die nodig zijn in het kader van de bestrijding van het Covid-19-virus. Overige maatregelen zijn en blijven een taak en verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur.

Als voorzitter veiligheidsregio heb ik deelgenomen aan de (wekelijkse) vergaderingen van het Veiligheidsberaad.

Regionaal Operationeel Team (ROT)

De voorbereiding van de advisering, het zorgdragen voor de continuïteit van de hulpdiensten, het monitoren van de ontwikkelingen en de uitvoering van de besluiten van de voorzitter veiligheidsregio vond plaats in het ROT onder leiding van de Operationeel Leider ROT. De hulpdiensten, defensie, crisiscommunicatie en bevolkingszorg (gemeenten) waren vertegenwoordigd in het ROT. In de eerste maanden van de coronacrisis waren er dagelijks vergaderingen van het ROT, waarbij gebruik gemaakt werd van de dienstdoende piketfunctionarissen. Vanaf 1 juni 2020 is een projectmatig ROT ingesteld, het ROT-C (Corona), waarin twee teams elkaar om de drie weken aflossen. Op deze wijze is de continuïteit gewaarborgd.

Binnen het ROT is blijvende aandacht geweest voor de continuïteit van de hulpdiensten. In de maanden maart, april en mei 2020 was er soms een tekort aan persoonlijke beschermingsmiddelen (mondkapjes). Dit probleem is via landelijke ondersteuning opgelost. Gedurende de periode 12 maart tot 1 december 2020 zijn er geen grote problemen geweest met betrekking tot de continuïteit van de hulpdiensten.

Het RBT is door het ROT steeds op de hoogte gehouden over relevante ontwikkelingen door middel van wekelijkse rapportages (Sitrap). In het crisismanagementsysteem LCMS is een actueel beeld bijgehouden van de ontwikkelingen en de genomen besluiten.

Om meer duiding te kunnen geven aan de besmettingscijfers is na de zomervakantie gestart met de zogeheten duidingstafel, waarin deskundigen van de GGD, GHOR en veiligheidsregio samenwerken.

Vanuit het ROT is deelgenomen aan het landelijke overleg Operationeel Leiders, het Landelijk Operationeel Team Corona (LOT-C) en het landelijk juridisch team (als onderdeel van het LOT-C).

Relatie met de 'witte kolom'

In de wetgeving zijn diverse bepalingen opgenomen over de relatie tussen GGD, zorginstellingen en veiligheidsregio. De GGD adviseert de voorzitter veiligheidsregio over te nemen maatregelen (artikel 18 WPG) en zorginstellingen leggen hun crisisplannen voor aan het bestuur van de Veiligheidsregio (artikel 33 WVR). De directeur publieke gezondheid en medewerkers van de GHOR hebben deelgenomen aan de crisisstructuur van het Regionaal Overleg Acute Zorg regio West (ROAZ) en de resultaten uit deze crisisstructuur ingebracht in het ROT en het RBT. Daarnaast heeft de GGD geadviseerd over verzoeken tot ontheffing en meldt de GGD clusters aan de voorzitter veiligheidsregio, de burgemeester van de betreffende gemeente en het ROT. De voorzitter van het ROAZ heeft regelmatig deelgenomen aan de vergadering van het RBT.

Doordat de lijnen tussen de burgemeesters, het RBT, het ROT, het ROAZ en mij kort waren, kon er altijd snel onderling worden geschakeld.

2. Verloop van de gebeurtenissen

In deze paragraaf geef ik een beknopte weergave van het verloop van de gebeurtenissen tussen 12 maart en 1 december 2020 (GRIP4-periode), alsmede de periode hieraan voorafgaand. Voor een uitgebreidere weergave verwijst ik naar de raadsbrieven die u eerder heeft ontvangen.

Periode tot 12 maart 2020: de aanloop

Begin januari 2020 verschijnen de eerste berichten in de media over een nieuw virus in China. Langzaam maar zeker worden de omvang en ernst van de situatie duidelijk. Zeker als het nieuwe virus zich snel verspreidt in Italië. Binnen de veiligheidsregio vinden de eerste operationele voorbereidingsoverleggen plaats. Op 27 februari 2020 vindt een eerste voorbereidend ROT plaats, samen met het ROT van de veiligheidsregio Haaglanden. Doel van het overleg is om voorbereidingen te treffen voor het geval er in de regio een coronabesmetting wordt geconstateerd. Die dag wordt ook de eerste coronabesmetting geconstateerd in Nederland (Loon op Zand).

Op 2 maart 2020 ontvangen de gemeentebesturen mijn eerste raadsbrief. Ik doe dit vanuit mijn verantwoordelijkheid als voorzitter veiligheidsregio voor de bestrijding van A-infectieziekten (Wet publieke gezondheid). In de brief ga ik in op de verantwoordelijkheidsverdeling bij een A-infectieziekte en welke maatregelen zijn afgesproken mocht er een coronabesmetting plaatsvinden.

Op 2 maart 2020 wordt de eerste coronabesmetting geconstateerd in Alphen aan den Rijn. De GGD start een uitgebreid bron- en contactonderzoek.

Op 3 maart 2020 vindt het eerste voorbereidend RBT plaats, waarin de burgemeesters worden geïnformeerd over de geldende werkwijzen, procedures, bevoegdheidsverdelingen en de stand van zaken van de voorbereidingen door de GGD en de veiligheidsregio.

Op 9 maart 2020 komt het kabinet met de eerste hygiënemaatregelen. Zo wordt iedereen aangeraden regelmatig zijn handen te wassen en in de elleboog te niezen of te hoesten, alsook om papieren zakdoekjes te gebruiken en geen handen meer te schudden.

Op 11 maart 2020 maakt de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) bekend dat er officieel sprake is van een pandemie.

12 maart 2020: opschaling naar GRIP4

Op 12 maart 2020 neemt het kabinet aanvullende maatregelen en schaal ik op basis van de aanwijzing van de minister van Volksgezondheid formeel op naar GRIP4. In de namiddag vindt ook de eerste formele RBT-vergadering (GRIP4) plaats. Per brief d.d. 13 maart 2020 worden ook de gemeenteraden door mij geïnformeerd over de opschaling naar GRIP4 en de aanvullende maatregelen.

13 maart 2020: 1^e noodverordening

Op grond van de aanwijzing van de minister van Volksgezondheid wordt door mij de 1^e Noodverordening Covid-19 VRHM vastgesteld. Vanaf het begin zijn de aanwijzingen van de minister van Volksgezondheid door mij omgezet in een regionale noodverordening. De 1^e Noodverordening gaat in op 14 maart 2020 om 20.00 uur en geldt tot 31 maart 2020. Het organiseren en faciliteren van – dan wel het deelnemen aan en het bijwonen van - evenementen waar meer dan 100 personen samenkomen, is vanaf dan verboden. Het tijdstip van

inwerkingtreding heeft te maken met de noodzakelijke voorbereidingen en communicatie. Per brief d.d. 14 maart 2020 worden de gemeenteraden nader geïnformeerd door mij over het medisch beeld in de regio (op dat moment 27 geconstateerde besmettingen), de 1^e noodverordening en de handhaving hiervan.

16 maart 2020: start 'intelligente lockdown'

Op 15 maart 2020 neemt het kabinet aanvullende maatregelen, die de start vormen van de 'intelligente lockdown': scholen, kinderopvang, eet- en drinkgelegenheden, coffeeshops, seksinrichtingen en sportaccommodaties worden gesloten. Op grond van de nieuwe aanwijzing van de minister van Volksgezondheid stel ik de 2^e Noodverordening vast. Per brief d.d. 16 maart 2020 worden de gemeenteraden door mij nader geïnformeerd over het medisch beeld in de regio (op dat moment 47 geconstateerde besmettingen), de 2^e Noodverordening en de handhaving hiervan.

Maart – april 2020: crisis

Net als in het gehele land neemt het aantal geconstateerde besmettingen, het aantal ziekenhuis opnames en helaas ook het aantal overledenen sterk toe in onze regio. Het zorgsysteem, en alle medewerkers hierbinnen, wordt zwaar op de proef gesteld. Voor een overzicht van het aantal besmettingen, ziekenhuisopnames en overledenen gedurende de periode tot 1 december 2020 verwijs ik u naar bijlage 1.

Op 23 maart 2020 neemt het kabinet aanvullende maatregelen; er komt onder meer een verbod op evenementen, samenkomsten, de uitvoering van contactberoepen en een sluiting van vakantieparken, campings en casino's. Door landelijke onduidelijkheid over de precieze invulling en reikwijdte van deze maatregelen, kan ik pas op 26 maart 2020 de 3^e Noodverordening vaststellen, na overleg met het RBT. Per brief d.d. 30 maart 2020 worden de gemeenteraden door mij nader geïnformeerd over het medisch beeld in de regio, de 3^e Noodverordening en de handhaving hiervan.

Op de 3^e Noodverordening zijn twee aanvullingen geweest. De eerste aanvulling d.d. 1 april 2020 betreft een verbod op recreatief nachtverblijf. Ik kom hier in paragraaf 3 nog op terug. De tweede aanvulling d.d. 6 april 2020 betreft, op grond van een aanwijzing van de minister van Volksgezondheid, de sluiting van gemeenschappelijke toilet-, was- en douchevoorzieningen op recreatieparken, vakantieparken, kampeerterrinen en kleinschalige kampeerveldjes als bij parken, natuurgebieden en stranden. Beide aanvullingen hebben als doel, gelet op de oplopende aantallen coronabesmettingen en de toenemende druk op de ziekenhuizen, om het aantal reisebewegingen te beperken met het oog op de komende vakantieperiode (Paasweekend, mei-vakantie). Per brief d.d. 8 april 2020 zijn de gemeenteraden door mij nader geïnformeerd over het medisch beeld in de regio, de aanvullingen op de 3^e Noodverordening en de handhaving hiervan.

Mei – juni 2020: ontspanning

Vanaf eind april 2020 is een stabilisatie en uiteindelijk een daling te zien in het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames. De beperkende maatregelen sorteren langzamerhand effect. Op 21 april 2020 maakt het kabinet bekend dat een aantal maatregelen wordt versoepeld: buiten sporten voor kinderen en jeugdigen wordt weer toegestaan, het speciaal- en basisonderwijs en de kinderopvang gaan weer open. Op grond van de aanwijzing van de minister van Volksgezondheid stelt ik de 4^e Noodverordening vast op 30 april 2020, na afstemming met het RBT. Per brief d.d. 5 mei 2020 zijn de gemeenteraden door mij nader geïnformeerd over het medisch beeld in de regio, de 4^e Noodverordening en de handhaving hiervan.

In de loop van mei en juni 2020 verbetert het medisch beeld steeds meer en kondigt het kabinet

meer versoepelingen van de maatregelen aan. Op grond van de aanwijzingen van de minister van Volksgezondheid stel ik op 15 mei 2020 de 5^e Noodverordening (versoepelingen ten aanzien van contactberoepen, buiten sporten, bibliotheken, pretparken, dierentuinen en zwembaden), op 1 juni 2020 de 6^e Noodverordening (versoepelingen ten aanzien van horeca, samenkomsten, musea, bioscopen en voorgezet onderwijs) en op 15 juni 2020 de 7^e Noodverordening vast (versoepelingen ten aanzien van gemeenschappelijke sanitaire voorzieningen). Per brief d.d. 17 juni 2020 zijn de gemeenteraden door mij nader geïnformeerd over het medisch beeld in de regio, de 5^e, 6^e en 7^e Noodverordening en de handhaving hiervan.

Ondertussen werkt het kabinet ook aan de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19. Deze nieuwe wet moet de noodverordeningen van de 25 voorzitters veiligheidsregio's vervangen. De geplande inwerkingtreding is 1 juli 2020, maar in de loop van juli wordt duidelijk dat deze datum niet gehaald gaat worden. Er is te veel commentaar op het wetsvoorstel vanuit de samenleving, de Raad van State en uit de formele consultatieronde.

Juli – augustus 2020: onzekere zomer

Aan het begin van de zomervakantieperiode is er voorzichtig optimisme over de stand van zaken. Het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames is verder gedaald. Het aantal positief geteste personen is in onze regio teruggelopen naar 0,3%. Sinds eind juni zijn er geen clusters van besmettingen meer geconstateerd. Het aantal coronapatiënten op de IC is gedaald tot twee personen. Nog zeven coronapatiënten liggen op andere afdelingen in de ziekenhuizen.

Gezien het landelijke medisch beeld kondigt het kabinet een verdergaande versoepeling van de maatregelen aan. Op grond van de aanwijzingen van de minister van Volksgezondheid, stel ik op 1 juli 2020 de 8^e Noodverordening (versoepeling ten aanzien van samenkomsten, horeca, onderwijs, vervoer, cultuur en sport) en op 15 juli 2020 de 9^e Noodverordening vast (verduidelijking van maatregelen). Per brief d.d. 16 juli 2020 zijn de gemeenteraden door mij nader geïnformeerd over het medisch beeld in de regio, de 8^e en 9^e Noodverordening en de handhaving hiervan.

Op 15 juli 2020 heb ik een eerste digitale bijeenkomst met raadsleden, waarin zij nader worden geïnformeerd over de ontwikkelingen in de achterliggende periode. Uit een inventarisatie voorafgaand aan deze bijeenkomst blijkt dat raadsleden zich goed geïnformeerd voelen over de regionale en lokale crisisaanpak.

Gelet op de medische situatie wordt tussen het kabinet en het Veiligheidsberaad een discussie gevoerd over het vervolg aan maatregelen, mochten er nieuwe clusteruitbraken zijn. Gesproken wordt over een regionale lockdown als maatregel en over een mondkapjesplicht. Beide voorstellen worden niet nader uitgewerkt, met uitzondering van een pilot met mondkapjes in de gemeenten Amsterdam en Rotterdam. Deze pilot wordt na een aantal weken weer gestaakt.

Medio juli 2020 is er een grote clusteruitbraak in Hillegom. In goede samenwerking tussen burgemeester en GGD kan deze uitbraak 'uitgetrapt' worden, hoewel de impact in de lokale samenleving groot is. Door het snelle handelen is een lokale/regionale lockdown niet aan de orde.

Ook in andere gemeenten zijn grotere of kleinere clusteruitbraken. Het coronavirus is bezig aan een comeback. Het zorgt ervoor dat dit een onzekere periode is, net na de versoepeling van veel maatregelen. De crisisstructuur in onze regio draait in deze periode 'gewoon' door, met overleggen van het (kern-) RBT en het ROT-C.

Nog voor het einde van de zomervakantieperiode worden nieuwe maatregelen afgekondigd door het kabinet. Op grond van de aanwijzingen van de minister van Volksgezondheid, stel ik op 10 augustus 2020 de 10^e Noodverordening (maatregelen in verband met introductieactiviteiten studenten en reserveren/placeren eet- en drinkgelegenheden) en op 21 augustus 2020 de 11^e Noodverordening vast (aanpassing maatregelen in verband met introductieactiviteiten). De

maatregelen in verband met de introductieactiviteiten van eerstejaars studenten zijn met name van toepassing in de gemeente Leiden (universiteit en hogeschool) en in mindere mate in de gemeente Gouda (hogeschool). In paragraaf 4 kom ik hier nog op terug.

Per brief d.d. 22 september 2020 zijn de gemeenteraden door mij nader geïnformeerd over het medisch beeld in de regio, de 10^e en 11^e Noodverordening en de handhaving hiervan.

September – oktober 2020: bezorgdheid

Het medisch beeld wordt steeds zorgelijker, met name in de grote steden in de Randstad, maar ook in onze veiligheidsregio. Het kabinet heeft inmiddels een coronadashboard gepubliceerd, waarin signaalwaarden zijn opgenomen en die de basis vormen voor een aantal inschalingsniveaus (escalatieladder): waakzaam, zorgelijk en ernstig. Bij overschrijding van deze signaalwaarden in een veiligheidsregio kunnen regionaal aanvullende maatregelen worden genomen.

Op 18 september 2020 worden de veiligheidsregio's Hollands Midden, Amsterdam-Amstelland, Haaglanden, Kennemerland, Utrecht en Rotterdam-Rijnmond ingeschaald op het niveau 'zorgelijk'. De overige veiligheidsregio's blijven op het niveau 'waakzaam'. Voor deze zes veiligheidsregio's kondigt het kabinet nieuwe maatregelen aan. Op grond van de aanwijzing van de minister van Volksgezondheid, stel ik op 20 september 2020 de 12^e Noodverordening vast (meldplicht samenkomsten, verbod ophouden in groot gezelschap, beperking openingstijden eet- en drinkgelegenheden). Het instellen van de meldplicht voor samenkomsten van meer dan 50 personen levert enige kopzorgen op bij de implementatie, maar deze verplichting is weer snel komen te vervallen. Per brief d.d. 22 september 2020 zijn de gemeenteraden nader geïnformeerd over het medisch beeld in de regio, de 12^e Noodverordening en de handhaving hiervan.

De situatie verslecht niet alleen in de Randstad en dus worden meer veiligheidsregio's ook ingeschaald op het niveau 'zorgelijk'. Op grond van een aanwijzing van de minister van Volksgezondheid, stel ik op 27 september 2020 de 13^e Noodverordening vast (enkele technische wijzigingen; de aanwijzing was met name bedoeld voor de veiligheidsregio's die nieuw ingeschaald werden op het niveau 'zorgelijk').

Op 29 september 2020 kondigt het kabinet verdergaande maatregelen aan, nu voor alle veiligheidsregio's: een aanscherping van de grootte van samenkomsten en gezelschappen, een verbod op toeschouwers bij sport, een vroegere sluiting van eet- en drinkgelegenheden, een verplichte reservering per tijdvak bij doorstroomlocaties en een registratieplicht bij contactberoepen). In het maatregelenpakket is ook een specifieke ontheffingsmogelijkheid opgenomen op het verbod van maximaal 30 personen per zelfstandige ruimte, voor 'gebouwen van groot belang voor de regio'. Deze ontheffingsmogelijkheid komt te vervallen bij de volgende noodverordening. Ik kom hier op terug in paragraaf 4. Op grond van de aanwijzing van de minister van Volksgezondheid, stel ik op 29 september 2020 de 14^e Noodverordening vast.

Op 29 september 2020 heb ik een tweede digitale bijeenkomst met raadsleden, waarin zij nader worden geïnformeerd over de nieuwe noodverordeningen, de ontwikkelingen in de regio en de nieuwe (aanstaande) maatregelen.

De maatregelen houden een verdere opmars van het coronavirus niet tegen. Op 10 oktober 2020 besluit de minister van Volksgezondheid om ook de Veiligheidsregio Hollands Midden op te schalen van 'zorgelijk' naar 'ernstig'. Op dat moment het hoogste risiconiveau op de escalatieladder. Deze inschaling leidt niet meteen tot een aanscherping van de maatregelen. Per brief d.d. 11 oktober 2020 heb ik de gemeenteraden hierover geïnformeerd.

Op 13 oktober 2020 besluit de minister van Volksgezondheid om ook de Veiligheidsregio Hollands Midden op te schalen van 'ernstig' naar 'zeer ernstig'. Op dat moment het nieuwe,

hoogste risiconiveau op de escalatieladder. Gelet op de verslechtering van de situatie in het hele land, neemt het kabinet op 14 oktober 2020 opnieuw, verscherpte maatregelen voor alle veiligheidsregio's: sluiting eet- en drinkgelegenheden, beperken sporten, beperken samenkomsten en groepsvorming, eerdere sluiting detailhandel en beperking alcoholverkoop. Op grond van de aanwijzing van de minister van Volksgezondheid, stel ik op 14 oktober 2020 de 15e Noodverordening vast.

Op 15 oktober 2020 heb ik een derde digitale bijeenkomst met raadsleden, waarin zij nader worden geïnformeerd over de nieuwe noodverordening, de ontwikkelingen in de regio en de nieuwe (aanstaande) maatregelen.

Medio oktober 2020 wordt duidelijk dat het wetsvoorstel Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 kan rekenen op een meerderheid in de Tweede en Eerste Kamer. De geplande inwerkingtreding is 1 december 2020. Door de veiligheidsregio en de gemeenten worden de voorbereidingen opgestart voor de nieuwe wijze van werken na de inwerkintreding, om de samenwerking en goede ervaringen in we sinds 12 maart 2020 in deze crisis hebben opgedaan, bij de uitvoering van de wet te borgen. Samen met het RBT neem ik het initiatief om te komen tot het Regionaal toepassingskader Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (Rtwm).

November 2020: terug naar af

De medische situatie in Nederland en in onze regio laat, gelet op de grote inspanningen en ingrijpende maatregelen die genomen zijn, een teleurstellend beeld zien. Door het kabinet zijn vanaf 4 november 2020 nieuwe maatregelen genomen, met een aanvulling per 6 november 2020, voor de periode tot en met 18 november: o.a. sluiting voor publiek openstaande gebouwen, verbod op evenementen, verdere beperking groepsvorming en sporten. Deze 'gedeeltelijke lockdown' moet bijdragen aan een scherpe daling van het aantal coronabesmettingen en ziekenhuisopnames.

Op grond van de aanwijzingen van de minister van Volksgezondheid, stel ik op 4 november 2020 de 16e Noodverordening en op 6 november 2020 de 17e Noodverordening vast. De gemeenteraden ontvangen van mij een afschrift van deze noodverordeningen. De wijzigingen in de 17e Noodverordening hebben met name betrekking op een (beperkte) openstelling van buurt- en dorpshuizen en bibliotheken. Verder krijg ik een ontheffingsbevoegdheid om in geval van bijzondere omstandigheden meer dan 30 personen toe te staan bij een uitvaartplechtigheid in een uitvaartcentrum. Bij de vaststelling van de 16e Noodverordening had de burgemeester van Gouda schriftelijke bezwaar gemaakt tegen het maximaal aantal van 30 deelnemers bij uitvaarten. Ik kom hier op terug in paragraaf 3.

Zoals door het kabinet van tevoren aangekondigd, komen de extra maatregelen in de 17e Noodverordening te vervallen per 18 november 2020. Op grond van de aanwijzing van de minister van Volksgezondheid, stel ik op 18 november 2020 de 18e Noodverordening vast. Hiermee komen de extra maatregelen te vervallen en geldt het maatregelenpakket zoals dat ook van kracht was onder de 15e Noodverordening van 14 oktober 2020.

Op 1 december 2020 treedt de Tijdelijke wet tijdelijke maatregelen Covid-19 in werking. Op grond van de aanwijzing van de minister van Volksgezondheid, trek ik de 18e Noodverordening in per die datum. Per brief d.d. 10 december 2020 zijn de gemeenteraden door mij nader geïnformeerd over het medisch beeld in de regio, de 16e, 17e en 18e Noodverordening, de handhaving hiervan en de intrekking van de 18e Noodverordening.

Op 3 december 2020 heb ik een vierde digitale bijeenkomst met raadsleden, waarin zij nader worden geïnformeerd over de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19, het Regionaal toepassingskader Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 en de ontwikkelingen in de regio.

3. Regionale Noodverordeningen

Landelijke model-noodverordening

In de periode 12 maart tot 1 december 2020 lag, op grond van de eerdergenoemde aanwijzing van de minister van Volksgezondheid (artikel 39 Wvr) en de GRIP4-crisisopschaling, de bevoegdheid voor het vaststellen van een noodverordening (artikel 176, eerste lid Gemeentewet) bij de voorzitter veiligheidsregio. In totaal zijn achttien regionale noodverordeningen door mij vastgesteld, geldend in alle gemeenten in de veiligheidsregio. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van deze noodverordeningen. Na vaststelling van elke noodverordening zijn de gemeenteraden geïnformeerd over de nieuwe noodverordening en de belangrijkste wijzigingen. Ook de commissaris van de Koning is steeds geïnformeerd.

Alle noodverordeningen zijn opgesteld op grond van een aanwijzing van de minister van Volksgezondheid. De noodverordening was de juridische grondslag voor de handhaving van de maatregelen van het kabinet om de verdere verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Om te komen tot gelijklopende noodverordeningen in alle veiligheidsregio's heeft het Veiligheidsberaad het initiatief genomen (vanaf de 2^e Noodverordening; de 1^e Noodverordening is zelfstandig opgesteld omdat er landelijk onduidelijkheid was over de juiste juridische vorm) om te gaan werken met landelijke model-noodverordeningen. Op mijn aandringen is in deze landelijke modellen ook een ontheffingsmogelijkheid voor de voorzitter veiligheidsregio opgenomen. De landelijke model-noodverordeningen zijn door mij steeds overgenomen bij het opstellen van de regionale noodverordeningen. Hierop is één uitzondering geweest.

Verbod recreatief nachtverblijf

In de 3e Noodverordening was een regionaal verbod op recreatief nachtverblijf opgenomen (Noodverordening tot wijziging van de 3e Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Hollands Midden 1 april 2020). Dit verbod ging verder dan de ministeriële aanwijzing en was een facultatieve bepaling bij de landelijk model-noodverordening, maar was wel in lijn met de maatregelen die in veel andere veiligheidsregio's werden genomen. Hierbij heb ik met het RBT afgesproken, gezien de grote impact voor de betreffende ondernemers, dat het verbod op recreatief nachtverblijf niet langer zou duren dan strikt noodzakelijk.

Het doel van dit verbod was, op basis van de prognoses eind maart over de toenemende druk op de zorgcapaciteit in de regio, om de zorgcontinuïteit in onze regio te kunnen blijven waarborgen en het aantal reisbewegingen in de aanstaande vakantieperioden te beperken. Kijkend naar de grote drukte in het zonnige Paasweekend, met name in de Bollenstreek, kan geconstateerd worden dat een nog grotere drukte door de komst van veel toeristen onverantwoord zou zijn geweest.

In het RBT van 28 april 2020 is het verbod op recreatief nachtverblijf heroverwogen en geconstateerd dat deze maatregel, gezien de afnemende druk op de zorgcapaciteit in de regio en de prognose dat deze druk nog verder zou gaan afnemen, niet meer proportioneel was. Het verbod is daarop ingetrokken per 1 mei 2020.

Door een aantal ondernemers is bij mij een verzoek tot toekenning nadeelcompensatie ingediend. Deze verzoeken zijn, conform landelijk standpunt, afgewezen, omdat niet is voldaan aan de juridische ingangsvoorwaarden voor de toekenning van nadeelcompensatie. Bovendien zijn door het kabinet steunpakketten voor ondernemers ingesteld.

Procedure vaststelling

Voor vaststelling van de regionale noodverordeningen heb ik de burgemeesters, op grond van

artikel 39, vierde lid, Wvr, geconsulteerd. Een enkele keer heeft deze consultatie, gezien de beperkte wijzigingen en het door de minister van Volksgezondheid vastgestelde inwerkingtredingstijdstip, achteraf plaatsgevonden. De burgemeesters zijn hierover vooraf op de hoogte gesteld door mij. De tijdspanne tussen de publicatie van de aanwijzing, het opstellen van de model-noodverordening en het vaststellen en publiceren van de regionale noodverordening was soms erg krap. Met vereende krachten is dit toch telkens gelukt.

Geen van de burgemeesters, op één uitzondering na, heeft schriftelijk bezwaar doen aantekenen tegen de regionale noodverordeningen, op grond van het feit dat het belang van hun gemeente onevenredig geschaad zou worden. Tegen de 16e Noodverordening van 4 november 2020 en meer precies tegen de bepaling dat maximaal 30 personen aanwezig mochten zijn bij een uitvaart in een uitvaartcentrum (artikel 2.0; lid 2 sub a 16e Noodverordening) heeft de burgemeester van Gouda schriftelijk bezwaar doen aantekenen. De burgemeester was van mening dat er onvoldoende zwaarwegende redenen waren om het aantal personen te maximaliseren op 30. De betreffende bepaling in de 16e Noodverordening vloede echter rechtstreeks voort uit de aanwijzing van de minister en diende derhalve door de voorzitter veiligheidsregio opgevolgd te worden. De betreffende bepaling in de 16^e Noodverordening is dan ook in stand gebleven.

De noodverordeningen zijn tijdig bekendgemaakt op de website van de veiligheidsregio en gepubliceerd in het Blad Gemeenschappelijke Regelingen op overheid.nl.

4. Overige besluiten (aanwijzingen en ontheffingen)

In de regionale noodverordeningen was een bepaling (artikel 2.5) opgenomen, die mij de bevoegdheid gaf om gebieden en locaties aan te wijzen waarin het verboden was zich te begeven. Tevens was in de noodverordeningen een bepaling opgenomen die mij de bevoegdheid gaf om voor (categorieën van) gevallen een ontheffing te verlenen op een verbodsbepaling in de noodverordening (artikel 3.1). In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de door mij vastgestelde aanwijzingen en ontheffingen.

Naast deze besluiten zijn er heel veel vragen geweest van gemeenten, ondernemers, verenigingen, inwoners etc. over de interpretatie van de bepalingen in de noodverordening. Zeker door de snelle opeenvolgende wijzigingen was er continue behoefte aan een eenduidige, regionale uitleg. In goede samenwerking tussen de veiligheidsregio en de gemeenten is hiervoor een hulpstructuur ingesteld om snel in deze behoefte te kunnen voorzien. Deze werkwijze wordt dan ook voortgezet na 1 december 2020.

Bij de interpretatie en uitleg van de bepalingen in de noodverordening heb ik het altijd belangrijk gevonden dat ook gekeken werd naar de (beoogde) effecten hiervan. Zo heb ik, na overleg met de burgemeesters van Katwijk en Noordwijk, en binnen de mogelijkheden van de noodverordening, een beleidslijn opgesteld om de verhuur van strandbedjes toe te staan tijdens o.a. het Hemelvaartweekend en het Pinksterweekend. Dit besluit heeft, ook door de inzet van de betreffende exploitanten, bijgedragen aan een rustig verloop van deze drukke dagen op het strand.

Gelet op de aanwijzing van de minister van Volksgezondheid (artikel 39 Wvr) en de GRIP4, was ook de bevoegdheid van de burgemeester om naar aanleiding van een kennisgeving voor een manifestatie hieraan voorschriften en beperkingen te stellen (artikel 5 Wet openbare manifestaties; Wom), overgegaan naar de voorzitter veiligheidsregio.

De besluiten zijn tijdig bekendgemaakt op de website van de veiligheidsregio en gepubliceerd in het Blad Gemeenschappelijke Regelingen op overheid.nl.

In het vervolg van deze paragraaf ga ik in op een aantal bepalende besluiten (aanwijzingen, ontheffingen, Wom en evenementen). Hierbij wil ik opmerken dat voorafgaand aan elk besluit afstemming heeft plaatsgevonden met de betreffende burgemeester c.q. gemeente en/of het RBT.

Aanwijzen verboden gebieden en locaties (artikel 2.5)

In artikel 2.5 van de noodverordeningen was bepaald dat de voorzitter een gebied of locatie kon sluiten indien naar zijn oordeel de maatregel om 1,5 meter onderlinge afstand te houden (naar verwachting) niet goed werd nageleefd of niet goed na te leven was of indien niet werd voldaan aan de bepaalde maatregelen. Deze bevoegdheid heb ik met name ingezet om ervoor te zorgen dat het niet te druk werd in sommige gebieden en locaties, en dat een goede spreiding van drukte kon worden gerealiseerd. Mij doel was om de publieke ruimte zo veel en zo lang als mogelijk beschikbaar te houden voor inwoners, zodat er bewegingsmogelijkheden waren en daarmee het draagvlak voor de coronamaatregelen niet verder onder druk kwam te staan.

Om drukte in natuur- en recreatiegebieden te voorkomen heb ik aanwijzingen (9 april – 1 december 2020) gegeven voor het, indien nodig, sluiten van parkeerterreinen en aanlegplaatsen. Dit besluit kon door de burgemeesters worden ingezet indien de drukte in bepaalde gebieden te groot dreigde te worden. Daarnaast zijn op zonnige en drukke dagen, in overleg met de burgemeesters van Katwijk en Noordwijk, ontmoedigende verkeersmaatregelen (bijvoorbeeld afsluiten wegen) genomen om het aantal strandbezoekers te reguleren.

Tijdens het Paasweekend en de periode daaropvolgend was het soms veel te druk rondom de in bloei staande bollenveiden in de Bollenstreek. In overleg met de burgemeesters heb ik een aanwijzing gegeven om bepaalde wegen af te sluiten, indien het te druk zou worden.

Soms waren er concrete aanwijzingen dat in een bepaald gebied een illegaal feest of andere activiteit georganiseerd zou worden. Ook dan heb ik, na afstemming met de burgemeester, van mijn bevoegdheid gebruikgemaakt om dit gebied aan te wijzen als verboden gebied. Dit is gebeurd in de gemeenten Waddinxveen, Teylingen, Hillegom, Leiden en Katwijk.

Twee keer heb ik ook van deze bevoegdheid gebruik gemaakt om een locatie (horeca en vereniging) te sluiten, omdat er - ook na een waarschuwing/last onder dwangsom - niet voldaan werd aan de geldende coronamaatregelen. Beide gevallen speelden in de gemeente Leiden. Tegen één besluit loopt nog een bezwaarschriftprocedure.

Ontheffingen

Gelet op de ernst van de medische situatie ben ik terughoudend geweest met mijn bevoegdheid om ontheffingen te verlenen op bepalingen in de noodverordening.

Een van de eerste ontheffingen die ik heb verleend was voor de weekmarkten (20 maart 2020; 2^e Noodverordening 16 maart 2020). Onder strenge voorwaarden konden de weekmarkten, ook ter ontlasting van de supermarkten, doorgang vinden. Deze ontheffing is later overgenomen door andere veiligheidsregio's.

Om (nieuwe) medewerkers van Janssen Biologics in Leiden tijdig te kunnen opleiden en trainen, in verband met de ontwikkeling van een coronavaccin, heb ik, onder strenge voorwaarden, een ontheffing verleend op het verbod op samenkomsten (30 maart 2020; 3^e Noodverordening).

Een bijzondere categorie ontheffingen betrof de introductieactiviteiten voor eerstejaars-studenten door onderwijsinstellingen, studentenverenigingen, -sportverenigingen en -studieverenigingen (11^e Noodverordening 21 augustus 2020). Onder strenge voorwaarden konden deze introductieactiviteiten doorgang vinden. Hierdoor zijn geen besmettingen geconstateerd als

gevolg van deze activiteiten. Het beoordelen van de ingediende plannen en het verlenen van de ontheffingen betekende wel een grote belasting voor mijn ambtelijke ondersteuning bij de veiligheidsregio en de betreffende gemeenten.

In de 14^e Noodverordening 29 september 2020 was een ontheffingsmogelijkheid opgenomen op het nieuwe verbod van meer dan 30 personen in een zelfstandige ruimte, voor 'gebouwen van groot belang voor de regio'. Op basis van een regionaal toetsingskader, afgestemd met het RBT, is door mij bepaald dat negen culturele instellingen in aanmerking kwamen voor deze ontheffing. Deze ontheffingsmogelijkheid heeft tot veel discussie geleid in alle veiligheidsregio's, omdat de invulling en reikwijdte niet voldoende duidelijk was in de aanwijzing van de minister van Volksgezondheid. In de 15^e Noodverordening 14 oktober 2020 is deze ontheffingsmogelijkheid dan ook ingetrokken.

In goed overleg met het RBT heb ik op 30 april 2020 (4^e Noodverordening 29 april 2020) een algemene vrijstelling verleend voor erehagen bij uitvaarten. Formeel viel het vormen van een erehaag bij een uitvaart onder het verbod op samenkomsten. Samen met het RBT ben ik tot de conclusie gekomen dat het, onder voorwaarden, voor mensen mogelijk moet zijn om juist in deze moeilijke tijden hun respect en medeleven te kunnen tonen aan de overledene en zijn of haar familie. Ook van de specifieke ontheffingsmogelijkheid om meer dan 30 personen toe te laten bij een uitvaart (17^e Noodverordening 6 november 2020) heb ik twee maal gebruik gemaakt, indien de directe familie (eerste- en tweedegraads) uit meer dan 30 personen bestond.

Manifestaties en betogingen

De kennisgevingen op grond van de Wom betroffen met name openluchtkerkdiensten en (kleine) demonstraties. Als voorwaarden zijn door mij gesteld de geldende coronamaatregelen en -adviezen van het RIVM. Er zijn in onze veiligheidsregio vier grotere demonstraties geweest in de gemeente Leiden (Boerenactie op 6 juli 2020, Black Lives Matter op 14 juni 2020 en Vrijheidstour Leiden op 29 november 2020) en in de gemeente Kaag en Braassem (Boerenactie op 18 september 2020). In alle gevallen zijn de voorwaarden voldoende nageleefd door de organisatoren en deelnemers.

Evenementen

Het besluit tot een evenementenvergunning is een bevoegdheid van de burgemeester (en niet van de voorzitter veiligheidsregio). Vanaf 12 maart 2020 zijn (grote) evenementen verboden. In het voorjaar 2020 hadden veel evenementenorganisatoren de wens om hun evenement te verplaatsen naar het najaar, in de veronderstelling dat (grote) evenementen dan weer mogelijk zouden zijn. Om ongewenste stapeling/samenloop van evenementen te voorkomen in het najaar 2020, hebben de burgemeesters op 7 april 2020 besloten om in principe geen (grote) evenementen te verschuiven. Door het verbod op evenementen (een kabinetsmaatregel) zijn er ook geen evenementenvergunningen meer afgegeven.

Om een ongewenste stapeling/samenloop van (grote) evenementen na intrekking van dit verbod te voorkomen (mede in verband met de verdeling van de schaarse capaciteit van de hulpverleningsdiensten) en het vergunningverleningstraject zorgvuldig te doorlopen, is door de burgemeesters de afspraak gemaakt dat grootschalige risico-evenementen (categorie B+ en C evenementen) pas plaats kunnen vinden twee maanden na intrekking van het verbod op deze evenementen. Deze afspraak is opgenomen in het Regionaal toepassingskader Tijdelijke wet maatregelen Covid-19.

5. Handhaving

Ook bij de handhaving van de noodverordeningen ben ik steeds zo veel als mogelijk uitgegaan van een persoonsgerichte benadering, om zo de publieke ruimte zo veel en zo lang als mogelijk beschikbaar te houden. Dit was in het belang van het draagvlak van de coronamaatregelen en om voldoende publieke ruimte te creëren om bij te grote drukte te kunnen spreiden. Gebieds- en/of locatiegericht crisistoptreden vond plaats als een persoonsgerichte benadering niet voldoende effect had of niet van toepassing was.

Toezichthouders

De regionale noodverordeningen vormden de grondslag voor handhaving van de maatregelen van het kabinet. De handhaving heeft met name plaatsgevonden door de gemeentelijke toezichthouders. Zij zijn door mij aangewezen als toezichthouders op de naleving van de noodverordening. Bij excessen kon altijd een beroep worden gedaan op de politie. Gelet op het toezicht in speciale gebieden en ter ondersteuning van de gemeentelijke toezichthouders, zijn door mij ook handhavers van de provincie Zuid-Holland en het Zuid-Hollands Landschap aangewezen als toezichthouders op de naleving van de noodverordening.

Ter ondersteuning van de handhaving is bij elke nieuwe noodverordening een operationeel regionaal handhavingskader opgesteld door het ROT, met daarin de geldende maatregelen en de uitgangspunten voor de handhaving. Hiermee is bijgedragen aan een eenduidige regionale uitleg van de maatregelen en de handhaving ervan. Via overleggen en een app-groep was er een direct contact met de gemeentelijke hoofden handhaving. Deze werkwijze wordt ook voortgezet na 1 december 2020.

In de handhaving (en de bijbehorende crisiscommunicatie) is ook steeds ingespeeld op nieuwe handhavingsvraagstukken als gevolg van nieuwe maatregelen of gewijzigd nalevingsgedrag, bijvoorbeeld bij de handhaving op het water bij mooi weer en bij drukte in de winkelgebieden.

Vanaf deze plek wil ik mijn waardering uitspreken voor het harde werk van de toezichthouders. De werkdruk, de snel-veranderende maatregelen, de zorgen over de eigen gezondheid en soms het onbegrip bij burgers over de maatregelen, hebben het werk van de toezichthouders erg lastig gemaakt.

Lasten onder dwangsom

Naast de individuele boetes bij overtreding van de bepalingen in de noodverordening, heeft de bestuurlijke handhaving met name plaatsgevonden door middel van het opleggen van een last onder dwangsom. Het opleggen van een last onder dwangsom is gericht op het voorkomen van een (volgende) overtreding. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van zowel het aantal boetes (gemeenten en politie) als het aantal lasten onder dwangsom in de periode 12 maart tot 1 december 2020.

Gelet op de aanwijzing van de minister van Volksgezondheid (artikel 39 Wvr) en de GRIP4, was het mijn bevoegdheid om een last onder dwangsom op te leggen. In het kader van het zoveel als mogelijk 'normaliseren' van de inzet van dit handhavingsinstrumentarium heb ik op 30 april 2020 het besluit genomen om de burgemeesters te mandateren. Dit was mogelijk op grond van artikel 34 Tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid, maar het is een eigen keuze geweest om deze mogelijkheid te gebruiken. De overige bevoegdheden van de voorzitter veiligheidsregio (artikel 39 Wvr) konden niet in mandaat door anderen worden uitgeoefend, ook niet door de burgemeesters.

Slechts in twee gevallen hoefde een burgemeester over te gaan tot het invorderen van een verbeurde dwangsom. Dit betekent dat de overige opgelegde lasten onder dwangsom afdoende

waren om een herhaling van de overtreding van de bepalingen in de noodverordening te voorkomen.

Door de veiligheidsregio zijn model-lasten onder dwangsom opgesteld en aangepast naar aanleiding van nieuwe maatregelen c.q. noodverordeningen. Deze werkwijze wordt ook voortgezet na 1 december 2020.

Op dit moment lopen nog vijf bezwaarschriftenprocedures tegen een opgelegde last onder dwangsom. In een eerder stadium is tegen twee lasten onder dwangsom een voorlopige voorziening aangevraagd (sluiting sauna en verbod locatie voor bruiloft). Beide verzoeken om een voorlopige voorziening zijn afgewezen door de rechter.

6. (Crisis)Communicatie

Naast de regionale noodverordening en de handhaving hiervan, stelt de coronacrisis hoge eisen aan effectieve (crisis)communicatie: het uitleggen van nut en noodzaak van de maatregelen, het bevorderen van het naleefgedrag van de maatregelen en het in gesprek zijn hierover met specifieke doelgroepen.

Binnen het RBT heb ik met de burgemeesters afgesproken dat zij in hun gemeente het 'gezicht' van de crisiscommunicatie zijn. Gelet op hun lokale betrokkenheid en bekendheid heeft dit een belangrijke meerwaarde richting hun eigen inwoners. Een rol die niet of zeer moeilijk ingevuld kan worden door mij, in mijn rol als voorzitter veiligheidsregio. Deze taakverdeling onderstreept ook het gezamenlijk belang en is een bevestiging van de goede bestuurlijke samenwerking binnen de veiligheidsregio.

In verband met het belang van een eenduidige regionale (crisis)communicatie is wel goed onderling afgestemd. Deze afstemming functioneerde op basis van de reguliere crisisstructuur waarbij het regionaal kernteam crisiscommunicatie ROT afstemde met zowel het Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie (NKC), als de communicatieadviseurs van de gemeenten, GGD, en politie. Naast coördinatie en inhoudelijke afstemming van communicatie kwamen hier concrete producten, vaak in een vast stramien, uit voort: bijvoorbeeld door het opstellen van een regionale bestuurlijke woordvoeringslijn bij elke nieuwe noodverordening, beeld en tekst voor sociale media gelijktijdig aan persconferenties, specifieke campagnes van regionale betekenis en publieksvriendelijke informatie op de regionale crisiswebsite hollandsmiddenveilig.nl.

De meerwaarde van de lokale betrokkenheid en bekendheid van de burgemeester is onder meer duidelijk zichtbaar geweest bij het indammen van en de crisiscommunicatie bij de grotere clusteruitbraken in onze regio rond de zomervakantie in Hillegom, Gouda, Katwijk en Waddinxveen. Hun contacten in de lokale samenleving hebben ervoor gezorgd dat snel de juiste maatregelen en communicatiemiddelen konden worden ingezet om deze uitbraken in te dammen.

Mede ter ondersteuning van de handhaving is in de crisiscommunicatie aandacht besteed aan doelgroepen door gerichte communicatie op jongeren, studenten, anderstaligen, waterrecreanten, migrantengroepen en rondom speciale (feest- en herdenkings)dagen (o.a. Pasen, Koningsdag, de Ramadan, het Offerfeest, 4 & 5 mei, etc.). Dit is gebeurd door onder meer het maken van visuals, de inzet van de website hollandsmiddenveilig.nl en andere social media (meertalig). Hierbij is steeds een goede afstemming geweest tussen de veiligheidsregio en de gemeenten. Deze werkwijze wordt voortgezet na 1 december 2020.

Een bijzondere vermelding verdient de door onze veiligheidsregio ontwikkelde jongeren- en studentencampagne *Slimmer Chillen – Corona Killen*, die van 27 maart tot 1 september 2020 in acht veiligheidsregio's gevoerd is. Het doel van de campagne was om voor en door jongeren en

studenten te laten zien wat, ondanks alle maatregelen, nog wel kon en daarmee een positieve bijdrage te leveren aan hun naleefgedrag.

Begin oktober 2020 is door gemeenten en veiligheidsregio de netwerkstrategie uitgerold. Het doel is om tot in de haarvaten van de lokale samenleving te komen door vanuit de gemeenten de contacten met de verschillende (relevante) doelgroepen (jongeren, studenten, inwoners met migratie achtergrond, hulpbehoevenden, sportverenigingen en werkgevers) te intensiveren en het belang van de maatregelen te duiden. Deze werkwijze moet bijdragen aan het draagvlak voor de maatregelen en het toepassen ervan (naleefgedrag). Het gaat hier bij uitstek om een lokale werkwijze, passend bij de lokale sociale structuren. Deze werkwijze wordt voortgezet na 1 december 2020.

7. Inzichten en vervolg

Reflectie COT

Door de veiligheidsregio is het Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement (COT) gevraagd te reflecteren op de werkwijze van de crisisorganisatie in de achterliggende maanden, zodat inzichten niet 'verloren' gaan en toegepast kunnen worden ter verdere versterking van de crisisorganisatie. Vlak voor het uitbrengen van dit schriftelijk verslag heeft het COT deze reflectie afgerond. Graag neem ik u hierin mee, waarbij ik wel wil opmerken dat deze reflectie nog nader besproken moeten worden binnen de veiligheidsregio.

"Als we als COT kijken naar het overkoepelend beeld, dan valt ons, mede in het licht van wat we elders zien, het volgende op:

- *Een bijzonder positief beeld vanuit alle partners en partijen. Ook de respectvolle onderlinge samenwerking valt ten positieve op.*
- *De uitdagingen van de witte kolom zijn herkenbaar en begrijpelijk. In alle regio's was het zoeken naar de rol voor de GHOR. In enkele regio's is de relatie tussen de GGD en 'multi' gespannen gebleven en/of speelt deze juist in deze fase weer op. Dit beeld is ook terug te zien bij de VRHM.*
- *De aansluiting met het Rijk verliep goed. Er is waardering voor de ruimte die er was rondom bijvoorbeeld afstemming en daarnaast over de inzet vanuit het Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie (NKC). De communicatie over maatregelen en de dynamiek rond de modelnoodverordening waren soms lastig, met als uitdaging het lokaal uitleggen van de aanpak. In de zomer schaalde het NKC af naar een projectorganisatie, de urgentie werd toen door de VRHM gemist.*
- *De kritieke besluiten waren voor het overgrote deel landelijke besluiten waar beperkt invloed op uitgeoefend kon worden. De bewust gekozen lijn om expliciete aandacht te hebben voor wat er wel kan valt op. Hierbij is bestuurlijk steeds aandacht geweest voor de bedoeling achter de maatregelen. Ook het actief verbinden met jongeren en anderen in de samenleving valt op en helpt mogelijk de crisispartners ook in de komende weken en maanden.*
- *De bestuurlijke rolverdeling heeft ons inziens bijgedragen aan de goede bestuurlijke verhoudingen. Er is gewerkt binnen de geldende verantwoordelijkheden waarbij burgemeesters een duidelijk eigen gezicht hadden, vooral vanuit de rol van burgermoeder/burgervader en als (mede) boegbeeld.*
- *De ontwikkelde werkwijze met de duidingstafel, een dedicated ROT-C met zogenaamd tandemmodel –twee personen per functie en steeds één in de lead –en een kern RBT is merkbaar effectief. In verhouding tot enkele andere regio's had de veiligheidsregio een relatief grote rol, vooral in het ondersteunen en in het actief verbinden van gemeenten en andere partners. Het 'duiden' van de informatie en data was overal een uitdaging.*

- *Het was ook nu merkbaar dat de veiligheidsregio het goede partnerschap met vitale organisaties belangrijk vindt. Er is regelmatig contact geweest met vitale bedrijven om na te gaan hoe de situatie bij hen was, mede vanuit het oogpunt van (maatschappelijke) continuïteit."*

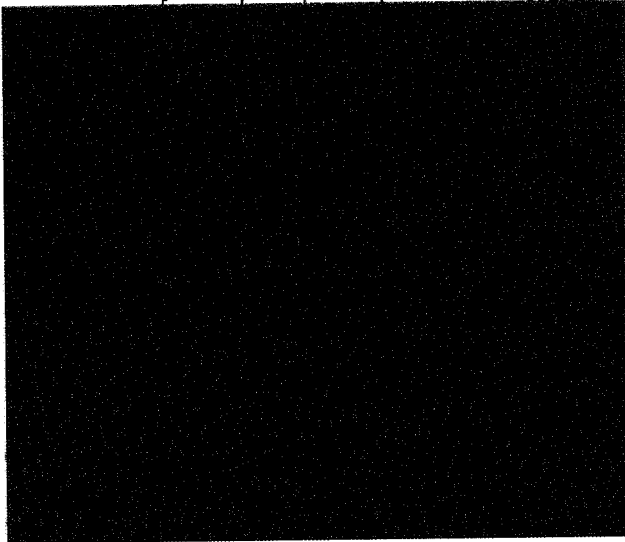
Regionaal Toepassingskader

De inwerkingtreding van de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 per 1 december 2020 betekent een verandering in verantwoordelijkheden en bevoegdheden, en daarmee de organisatie en werking van de crisisorganisatie, midden in de coronacrisis. In dit schriftelijk verslag heb ik laten zien, en zoals ook ondersteund door de reflectie van het COT, dat de crisisaanpak binnen de veiligheidsregio in de achterliggende negen maanden gekenmerkt wordt door een zorgvuldige afstemming, een betrouwbare facilitering, eenduidigheid ten aanzien van de uitleg en inzet van de noodzakelijke maatregelen en daardoor duidelijkheid in bestuurlijk crisisoptreden. In het Regionaal toepassingskader Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (Rtwm) heb ik daarom samen met de burgemeesters een werkwijze en beleidskaders opgesteld, die deze goede ervaringen ook in de komende maanden moet borgen. Het feit dat alle gemeenteraden hebben ingestemd met het Rtwm sterkt mij in de overtuiging dat het motto van de Veiligheidsregio Hollands Midden, *Samen sterk voor meer veiligheid!*, een belangrijke rol speelt in een succesvolle crisisaanpak.

Vervolg

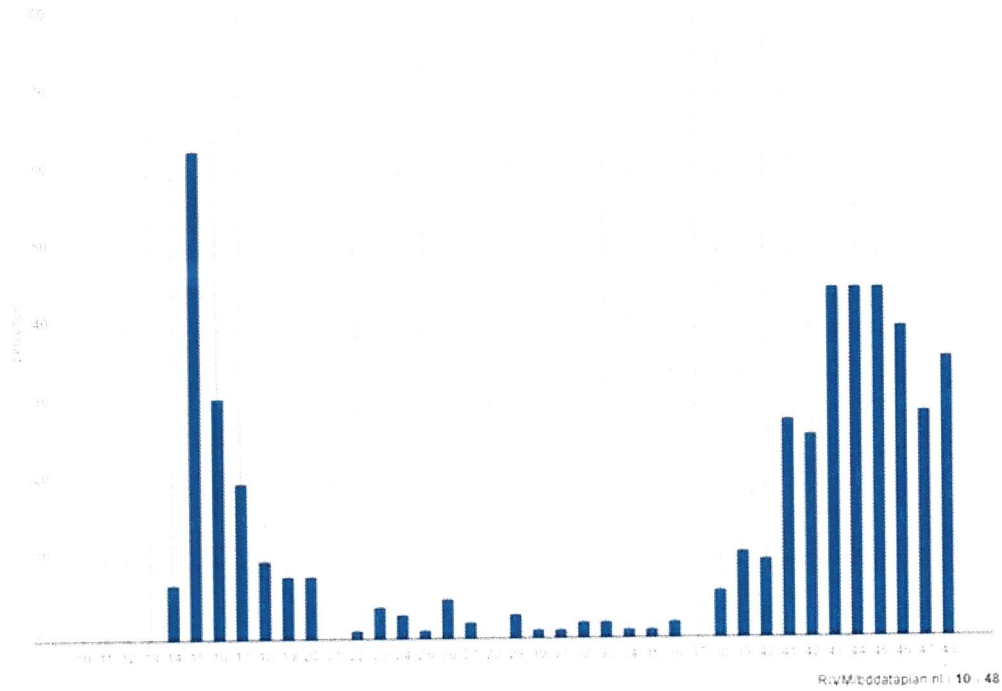
Op basis van artikel 40, tweede lid, WvR wil ik u graag in de gelegenheid stellen om schriftelijke vragen te stellen over dit verslag. U kunt uw vragen sturen aan Ik zal vervolgens in samenwerking met de burgemeesters zorg dragen voor de beantwoording van uw vragen. Alle vragen, voor 1 februari 2021 aan mij gesteld, zullen we in één schriftelijke ronde beantwoorden.

Daarnaast laat ik een vijfde digitale (informele) bijeenkomst plannen, om met mij in gesprek te gaan over dit schriftelijk eindverslag. Indien gewenst kan ook een afspraak worden gemaakt voor

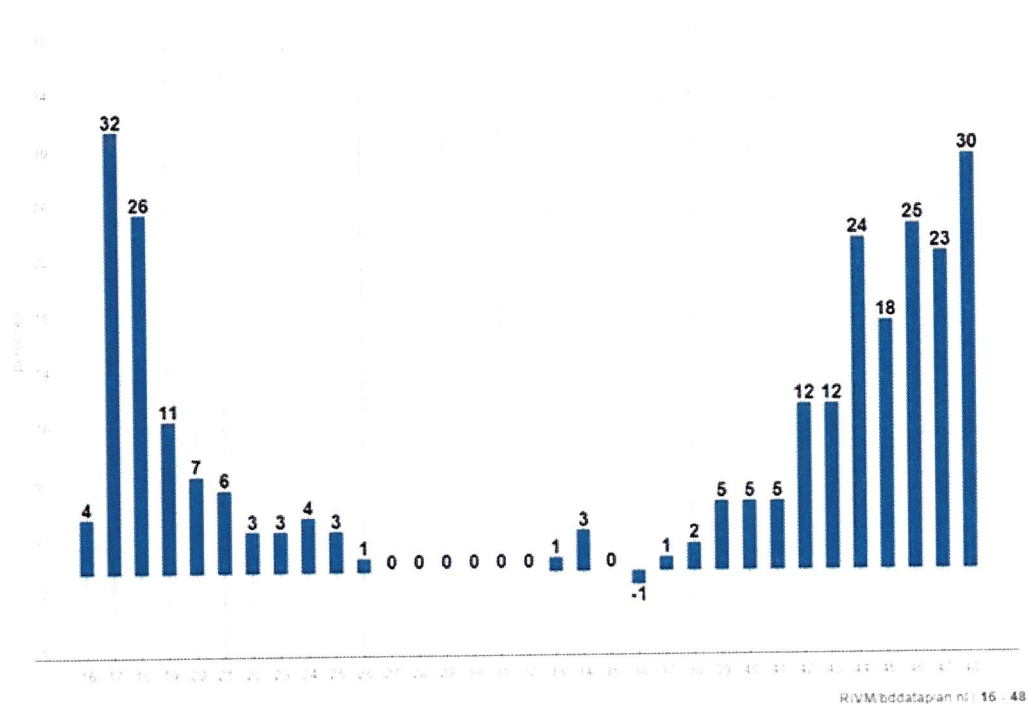

AANTAL NIEUWE OPGENOMEN PATIËNTEN MET CORONA PER WEEK IN HOLLA...

AANTAL NIEUWE OVERLEDEN PATIËNTEN MET CORONA PER WEEK IN HOLLA...

Bijlage 2. Noodverordeningen en besluiten

Titel	Datum
Noodverordening Covid-19 VRHM	14 maart 2020
2 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	16 maart 2020
3 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	26 maart 2020
Noodverordening tot wijziging van de 3 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	1 april 2020
2 ^e Noodverordening tot wijziging van de 3 ^e Noodverordening Covid-19 VHRM	6 april 2020
4 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	30 april 2020
5 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	11 mei 2020
6 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	1 juni 2020
7 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	15 juni 2020
8 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	1 juli 2020
9 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	15 juli 2020
10 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	10 augustus 2020
11 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	21 augustus 2020
12 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	20 september 2020
13 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	27 september 2020
14 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	29 september 2020
15 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	14 oktober 2020
16 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	4 november 2020
17 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	6 november 2020
18 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	18 november 2020
Intrekking 18 ^e Noodverordening Covid-19 VRHM	1 december 2020
Aanwijzingsbesluit toezichthouders	14 maart 2020
Ontheffing begrafenis Leiden	15 maart 2020
Aanwijzingsbesluit toezichthouders	16 maart 2020
Ontheffing Weekmarkten	20 maart 2020
Ontheffing Weekmarkten	29 maart 2020
Ontheffing Biotech Training Facility Leiden	30 maart 2020
Mandaatbesluit handhaving burgemeesters (LOD)	30 april 2020
Aanwijzingsbesluit verboden gebied parkeerterreinen	9 april 2020
Aanwijzingsbesluit verboden gebied bollenvelden	12 april 2020
Tweede aanwijzingsbesluit verboden gebied parkeerterreinen	17 april 2020
Tweede Aanwijzingsbesluit verboden gebied bollenvelden	17 april 2020
Aanwijzingsbesluit verboden gebied parkeerterrein De Zanderij in Hillegom	24 april 2020
Derde Aanwijzingsbesluit verboden gebied parkeerterreinen, aanlegplaatsen en overige gebieden	24 april 2020
Derde Aanwijzingsbesluit verboden gebied bollenvelden	24 april 2020
Vrijstelling Erehaag bij Uitvaart	30 april 2020
Aanwijzingsbesluit toezichthouders Provincie Zuid-Holland en Zuid-Hollands Landschap	11 mei 2020
Vierde Aanwijzingsbesluit verboden gebied parkeerterreinen, aanlegplaatsen en overige gebieden	11 mei 2020

Vrijstelling externe binnen-accommodatie bewegingsonderwijs Basis Onderwijs en Speciaal Onderwijs	11 mei 2020
Opening museumpark Archeon in Alphen aan den Rijn	15 mei 2020
Opening vogelpark Avifauna in Alphen aan den Rijn,	15 mei 2020
Vrijstelling Bruiloft Leiden	26 mei 2020
Aanwijzingsbesluit verboden gebied Gouwebos in Waddinxveen	29 mei 2020
Wom demo Black Lives Matter Leiden	14 juni 2020
Vrijstelling georganiseerd vervoer beschermende woonvoorzieningen	15 juni 2020
Vrijstelling Make-A-Wish Alphen aan den Rijn	2 juli 2020
Wom samenkomst Offerfeestgebed Mimar Sinan Moskee Leiden	31 juli 2020
Wom samenkomst Offerfeestgebed Moskee Arrahman Boskoop	31 juli 2020
Wom samenkomst Offerfeestgebed M.I.C.V. Elfath Alphen aan den Rijn	31 juli 2020
Besluit sluiting Marrakech Lounge Leiden	12 augustus 2020
Ontheffing kennismakingstijd L.V.V.S. Augustinus Leiden	19 augustus 2020
Ontheffing kennismakingstijd studentenvereniging SSR Leiden	19 augustus 2020
Ontheffing Driestar Hogeschool Gouda	21 augustus 2020
Ontheffing introductie roeidagen Asopos de Vliet Leiderdorp	21 augustus 2020
Ontheffing introductie Solidamentum Gouda	21 augustus 2020
Ontheffing introductie zeildagen A.L.S.Z.V. De Blauwe Schuit Leiderdorp	21 augustus 2020
Ontheffing kennismakingstijd K.S.R.V. Njord Leiden	21 augustus 2020
Ontheffing kennismakingstijd studentenvereniging A.L.S.V. Quintus Leiden	21 augustus 2020
Ontheffing kennismakingstijd studentenvereniging Augustinus Leiden	21 augustus 2020
Ontheffing introductieactiviteiten mbo Rijnland	24 augustus 2020
Ontheffing kennismakingstijd studentenvereniging V.S.L. Catena Leiden	24 augustus 2020
Ontheffing Introductie D.S.W.Z. Broach Roelofarensveen/Braassemermeer	25 augustus 2020
Ontheffing introductie-activiteiten studentenvereniging, studentensportvereniging of studievereniging in de gemeente Leiden (op grond van deze algemene ontheffing zijn 93 ontheffingen verleend voor introductie-activiteiten in de gemeente Leiden in de periode tot 23 september 2020)	26 augustus 2020
Ontheffing kennismakingstijd studievereniging De Leidsche Flesch Leiden	26 augustus 2020
Ontheffing introductieactiviteiten Leidse instrumentmakers School (LIS)	27 augustus 2020
Ontheffing introductiedag Studentenvereniging Dinsdag Avond Club Leiden (DAC)	28 augustus 2020
Ontheffing introductiedag Navigators Studentenvereniging Leiden (NSL)	28 augustus 2020

Wom interkerkelijke openluchtdienst Hervormde gemeente Hazerswoude	30 augustus 2020
Ontheffing inauguratie Augustinus Leiden	4 september 2020
Ontheffing introductie activiteiten II Asopos de Vliet Leiderdorp	4 september 2020
Wom openluchtdienst Openluchtdienst "Volgelingen van Jezus" Boskoop	4 september 2020
Wom interkerkelijke openluchtdienst Katwijk	6 september 2020
Ontheffing introductie zeildagen II A.L.S.Z.V. De Blauwe Schuit Leiderdorp	10 september 2020
Ontheffing introductie activiteit Pieremafancyfair A.L.S.Z.V. Asopos de Vliet Leiderdorp 2020	11 september 2020
Wom interkerkelijke openluchtdienst Katwijk	13 september 2020
Wom samenkomst boerenactie Hoogmade	18 september 2020
Wom openluchtdienst Hervormde gemeente Hazerswoude	20 september 2020
Aanwijzingsbesluit verboden gebied Café 't Centrum van Melzen Leiden	22 september 2020
Intrekken ontheffing Augustinus Leiden d.d. 21 augustus 2020	23 september 2020
Aanwijzingsbesluit verboden gebied K.S.R.V. Njord Leiden	23 september 2020
Ontheffing Open Dag Leidse instrumentmakers School (LIS)	23 september 2020
Wom Openbare samenkomst Andreashof Katwijk	24 september 2020
Besluit aanwijzing extra toezichthouders	25 september 2020
Wom openluchtdienst Aarlanderveen	27 september 2020
Ontheffing 'gebouwen van groot belang voor de regio'	1 oktober 2020
Ontheffing 3 October Dankdienst Pieterskerk Leiden	1 oktober 2020
Ontheffing Minikoraal Leiden	1 oktober 2020
Aanwijzingsbesluit verboden gebied De Strengen in Warmond	1 oktober 2020
Aanwijzingsbesluit verboden gebied park De Bult in Leiden	1 oktober 2020
Wom openluchtdienst Volle Evangelie Gemeente De Ark Alphen aan den Rijn	4 oktober 2020
Aanwijzingsbesluit verboden gebieden nabij sportpark "Nieuw Zuid" en nabij sportpark "De Krom" te Katwijk	7 oktober 2020
Wom demo Hart Stadsboezem Gouda	12 oktober 2020
Wom demo Laat ons niet zakken Gouda	12 oktober 2020
6 ^e Aanwijzingsbesluit verboden gebied parkeerterreinen, aanlegplaatsen en overige gebieden	16 oktober 2020
Ontheffing uitvaart Waddinxveen	13 november 2020
7 ^e Aanwijzingsbesluit verboden gebied parkeerterreinen, aanlegplaatsen en overige gebieden	18 november 2020
Ontheffing uitvaart Leiden	18 november 2020
Wom demo Amnesty international Gouda	20 november 2020
Wom demo Besluit vrijheidstour Leiden	29 november 2020

Bijlage 3.   Overzicht aantallen (officiële) waarschuwingen, boetes en Lasten onder dwangsom

Politie:

Aantal opgelegde boetes tot 1 december 2020: 758

Gemeenten:

Aantal afgegeven waarschuwingen tot 1 december 2020: 857

Aantal afgegeven officiële waarschuwingen (noteren naw-gegevens) tot 1 december 2020: 1.075

Aantal opgelegde boetes tot 1 december 2020: 793

Aantal besluiten Last onder dwangsom tot 1 december 2020: 51

HLTsamen
Hillegom Lisse Teylingen

Terugblik Coronacrisis 2020 -2022 Gemeente Hillegom

30 juni 2022

Domein Strategie en Projecten

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 6 maart 2020 vond de eerste persconferentie van premier Rutte plaats over de uitbraak van het Coronavirus in Nederland en op 15 februari 2022 de (voorlopig) laatste, uitgesproken door minister Kuipers van VWS. In de tussenliggende periode zijn we geconfronteerd met een crisis die een ongelooflijk grote impact op onze samenleving heeft gehad en nu nog steeds heeft. Een crisis die iedereen heeft geraakt, van jong tot oud, en die van invloed is geweest op nagenoeg al onze leefgebieden, van lichamelijke en psychische gezondheid tot sociale relaties en van werk en vrije tijdsbesteding tot financiën en zingeving.

Corona is (nog) niet weg. Sterker nog, momenteel worden we zelfs geconfronteerd met een nieuwe ervaring van het virus. Echter is de situatie anders dan de vorige zomers. Veel mensen zijn gevaccineerd of hebben inmiddels een besmetting doorgemaakt. Daarnaast is de huidige Omikron variant besmettelijk maar minder ziekmakend waardoor de druk op de ziekenhuizen (vooralsnog) beperkt is. Dit maakt dat we ten opzichte van twee jaar geleden in de andere fase van de crisis terecht zijn gekomen. Een fase die het rechtvaardigt dat we in ieder geval de afgelopen periode afsluiten en ons als gemeente voorbereiden op de afwikkeling van de crisis en hetgeen ons te doen staat voor wat betreft de effecten van deze veelomvattende en complexe crisis op onze samenleving. Daarmee is het moment voor de opstart van de Nafase als sluitstuk van de crisisbeheersing aangebroken.

De Nafase omvat een aantal deelgebieden gericht op de afwikkeling van een crisis. U kunt daarbij denken aan de juridische en financiële afwikkeling, maar ook aan het (her) inrichten van informatiestromen en aan nazorg aan de eigen organisatie. Het onderdeel dat in dit verslag centraal staat, betreft het afleggen van verantwoording over het bestuurlijk handelen gedurende de crisis. Artikel 58S uit de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 zegt hier het volgende over: *“De burgemeester is aan de gemeenteraad verantwoording schuldig over het door hem krachtens dit hoofdstuk gevoerde bestuur en waarborgt de betrokkenheid van de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders bij dat bestuur”*.

1.2 Verschillende vormen van verantwoording

In de afgelopen twee jaar heb ik u structureel en op verschillende manieren geïnformeerd over de aanpak van de Coronacrisis in onze gemeente. Dit document is zodoende niet de eerste vorm van verantwoording. In hoofdstuk 2 zet ik deze verschillende vormen uiteen. In dit verslag sluit ik aan bij al deze eerdere vormen van informatievoorziening en neem ik u in vogelvlucht mee langs een aantal thema's die nadrukkelijk verbonden zijn met deze crisis. We halen hier de belangrijkste zaken uit, zodat we tot een makkelijk leesbaar en overzichtelijk document komen dat een goede weergave vormt van de crisisbestrijding in de afgelopen periode in onze gemeente. Landelijk zijn verschillende evaluaties uitgevoerd naar de aanpak van de Coronacrisis, bijvoorbeeld door de Onderzoeksraad voor de Veiligheid, het Ministerie van VWS en de GGD. Dit verslag richt zich specifiek op het eigen bestuurlijk handelen en gaat zodoende niet in op dergelijke landelijke evaluaties.

Het is daarbij goed om te vermelden dat we als college het besluit hebben genomen de Nafase te scheiden van de zogenaamde herstel- en vernieuwingsaanpak die zich richt op de maatschappelijke opgaven voortkomende uit de impact van Corona enerzijds en de geleerde lessen en hetgeen we vast willen houden uit de afgelopen periode anderzijds. Dit geeft ons de gelegenheid de meer 'technische' kant van de crisis nu af te sluiten, uiteraard nog niet wetende wat het najaar en de winter ons gaan brengen. Vanuit de crisis- en herstel aanpak hebben inmiddels diverse gesprekken plaatsgevonden waarbij we geconstateerd hebben dat de benodigde inspanningen voldoende geborgd zijn binnen de staande organisatie.

1.3 Leeswijzer

Zoals zojuist aangegeven, sta ik in dit verslag stil bij een aantal thema's die nauw verwant zijn aan de bestrijding van de Coronacrisis in onze gemeente. Allereerst neem ik u in hoofdstuk 2 mee in de verschillende vormen van informatievoorziening over de crisisaanpak die u in de afgelopen van mij of langs andere weg ontvangen hebt. In deze notitie sluit ik hier immers op aan. Daarna ga ik achtereenvolgens in op de structuur en werkwijze van onze crisisorganisatie, bijzonderheden voor onze regio, de impact van Corona op de samenleving, handhaving, (financiële) ondersteuning voor

diverse doelgroepen en financiële consequenties , jeugd en onderwijs, arbeidsmigranten, de netwerkstrategie, communicatie en de regionale samenwerking. Ik sluit het verslag af met een kort nawoord.

2. Eerdere vormen van informatieverstrekking

De afgelopen periode bent u op verschillende manieren geïnformeerd over de manier waarop we in onze gemeente invulling hebben gegeven aan de aanpak van de Coronacrisis. Vrijwel direct vanaf het begin heb ik u, eerst ad hoc maar later ook steeds meer in meer structurele vorm, meegenomen in alle acties en activiteiten die we zelf als gemeente ondernomen hebben dan wel vanuit de Veiligheidsregio geïnitieerd werden. In dit hoofdstuk zet ik de verschillende vormen van informatievoorziening in de afgelopen 2 jaar voor u op een rij.

2.1 Informatieverstrekking en verslag voorzitter Veiligheidsregio Hollands Midden

Van 12 maart tot 1 december 2020 was in de Veiligheidsregio Hollands Midden als gevolg van de crisis GRIP 4 van kracht. In deze periode heeft de voorzitter van de Veiligheidsregio, Henri Lenferink, invulling gegeven aan artikel 39 van de Wet Veiligheidsregio's, wat inhoudt dat hij bevoegd was toepassing te geven aan een aantal bevoegdheden in de crisisbeheersing in de gehele veiligheidsregio. Deze bevoegdheden liggen normaliter bij de burgemeester. In deze periode heeft de voorzitter de gemeenteraden via 12 raadsbrieven en 4 digitale bijeenkomsten op de hoogte gehouden van het verloop van de gebeurtenissen. Per 1 december 2020 is de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 in werking getreden. Op dat moment is de crisis afgeschaald en heeft de voorzitter, overeenkomstig artikel 40 uit deze wet, via een verslag verantwoording afgelegd en daarmee de GRIP 4 periode en zijn bevoegdheden hierbinnen formeel afgesloten. Dit verslag vindt u als bijlage bij deze notitie.

2.2 Raadsmails

Met ingang van april 2020 heb ik u structureel via een raadsmail geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen in de crisisaanpak op lokaal niveau. Afhankelijk van de hoeveelheid informatie heeft u deze raadsmail wekelijks of tweewekelijks ontvangen. Naast een update over relevante acties en activiteiten, gaven deze mails inzicht in de meest recente cijfers op het gebied van het aantal besmettingen en later het aantal vaccinaties in onze gemeente. De laatste raadsmail heb ik u op 25 februari jl. doen toekomen. Mocht u hier behoefte aan hebben, dan is het mogelijk om één of meerdere mails nogmaals toe te sturen.

2.3 Raadsrapportages

Met ingang van december 2020, na de afschaling van de crisis en het moment dat de bevoegdheden van de voorzitter van de Veiligheidsregio weer overgedragen werden aan de burgemeester, heb ik u via tweemaandelijks raadsrapportages uitgebreid geïnformeerd over de laatste stand van zaken voor wat betreft de crisisaanpak en de meest recente bestemmingscijfers en vaccinatiegraad. De onderwerpen die in deze raadsmails aan de orde kwamen, komen nagenoeg allemaal terug in dit verantwoordingsverslag. De laatste raadsrapportage heeft u begin april 2022 ontvangen. In een bijlage bij dit document treft u linkjes aan naar de verschillende rapportages, 10 stuks in totaal.

2.4 Financiële monitor Corona

Met ingang van april 2020 heb ik u op regelmatige basis geïnformeerd over de financiële consequenties verbonden aan de bestrijding van de Coronacrisis middels de financiële monitor Corona. In deze monitor hebben we de (gederfde) inkomsten en uitgaven op een rij gezet, voortkomende uit onder andere de landelijke steunpakketten enerzijds en de lokale compensatiemaatregelen anderzijds en gemonitord in hoeverre er voor onze gemeente sprake was van eventuele financiële risico's.

2.5 Planning & control producten

Ook via de producten behorende tot de planning & controlcyclus hebben we u meegenomen in de werkzaamheden die we in het kader van de crisisbestrijding uitgevoerd hebben dan wel voornemens zijn nog uit te gaan voeren, al dan niet voorzien van een kostenindicatie. Tevens zijn we in deze producten ingegaan op de impact van de crisisaanpak op de personele capaciteit en als gevolg daarvan de planning van voorgenomen werkzaamheden en projecten. Een aantal projecten is door prioritering uitgesteld.

2.6 Overige vormen van informatieverstrekking

Tot slot heb ik u ook nog langs een aantal andere wegen geïnformeerd over de meest recente ontwikkelingen rond de Coronacrisis. Soms was dit in de vorm van één op één contact naar aanleiding van een vraag, soms was dit via een online bijpraatmoment met uw raad als geheel en op andere momenten heb ik u via de appgroep op de hoogte gehouden van zaken.

3. Structuur en werkwijze crisisorganisatie HLTsamen

De werkorganisatie HLTsamen kent een crisisorganisatie die inzetbaar is voor incidenten in Hillegom, Lisse en Teylingen. In geval van de Coronapandemie is de crisisorganisatie voor de drie gemeenten gezamenlijk in werking gesteld. Waar nodig dan wel wenselijk is de aanpak aangepast aan de lokale situatie, de crisisstructuur was echter gelijk.

3.1 Structuur crisisorganisatie

Bestuurlijk Overleg Corona

Het bestuurlijk opdrachtgeverschap was belegd bij de burgemeesters van Hillegom, Lisse en Teylingen. Zij hadden zich verenigd in het Bestuurlijk Overleg Corona (BOC). Het BOC kwam in de beginperiode van de crisis bijna dagelijks bijeen, later is dit afgeschaald naar een frequentie van eenmaal per week (of vaker indien nodig). Tevens sloten bij het BOC aan de drie gemeentesecretarissen, de coördinator Toezicht en Handhaving Corona en in de eerste periode ook de adviseur Crisisbeheersing.

Vanuit het BOC lag er een directe lijn met het Regionaal Beleidsteam (RBT) van de Veiligheidsregio Hollands Midden voor informatiedeling, afstemming en coördinatie op bestuurlijk niveau.

Ambtelijk opdrachtnemerschap

Het ambtelijk opdrachtgeverschap was belegd bij één van de directieleden van HLTsamen. Hij stond in nauw contact met de voorzitter van het CAT (zie hieronder) en vormde zo de linking pin tussen beleid (bestuur) en uitvoering.

Corona Actie Team (CAT)

De dagelijkse uitvoering was in eerste instantie belegd bij het TBZ, het Team Bevolkingszorg, en later bij het CAT, het Corona Actie Team. In de eerste maanden van de crisis kwam het CAT evenals het BOC bijna dagelijks bijeen, later is dit afgeschaald naar wekelijks en nog later naar tweewekelijks (of vaker indien nodig). De volgende functies maakten onderdeel uit van het CAT:

- Taakhoofd Omgevingszorg
- Taakhoofd Publieke zorg
- Taakhoofd I&A
- Taakhoofd Nazorg
- Adviseur crisiscommunicatie
- Coördinator Toezicht en Handhaving
- Medewerker openbare orde en veiligheid
- Bedrijfscontactfunctionaris (tussentijds toegevoegd)
- Projectleiders deelprojecten (afhankelijk van ontwikkelingen)
- Projectsecretaris

Via de deelname van de MOV-er aan het CAT lag er een directe lijn met het Regionaal Operationeel Team (ROT) van de Veiligheidsregio Hollands Midden voor informatiedeling, afstemming en coördinatie op ambtelijk niveau.

Voorzitterschap CAT

Het optreden als voorzitter van het CAT was zeer arbeidsintensief en was voor langere periode nagenoeg een dagtaak. In eerste instantie was sprake van roulerend voorzitterschap tussen drie medewerkers, later is gekozen voor een vaste voorzitter. Deze kwam in eerste instantie uit de eigen organisatie. Later is, als gevolg van interne ontwikkelingen, min of meer noodgedwongen gekozen voor een externe. Deze persoon heeft deze functie vervuld tot medio maart 2022.

3.2 Tussenevaluatie CAT

Gelet op de duur en de complexiteit van deze crisis en de impact ervan op de medewerkers, hebben de taakhoofden Nafase in april 2021 een tussentijdse evaluatie naar de werking van de crisisorganisatie uitgevoerd. Centraal stond de vraag in hoeverre de huidige inrichting van de crisisorganisatie geënt op de Coronapandemie toekomstbestendig is. Daarbij is expliciet stilgestaan bij de volgende punten:

1. De inrichting van het CAT wijkt af van reguliere crisisorganisatie: wat gaat goed, waar is sprake van spanning en welke lessen kunnen we leren?
2. Belasting van medewerkers (in het CAT): is de huidige structuur werkbaar? Dreigt overbelasting? Zijn er alternatieven?
3. Sturingsvraagstukken tussen reguliere activiteiten en werkzaamheden voortkomende uit het CAT met betrekking tot benodigde capaciteit, inclusief projectmatige aanpak voor projecten vanuit het CAT.
4. Bestuurlijke afstemming: hoe verloopt de afstemming tussen het CAT en het BOC? Is het CAT in staat de bestuurders tijdig te informeren en in positie te brengen? En hoe is de verbinding met portefeuillehouders?

De conclusie van de tussenevaluatie luidt als volgt:

"Kijkend naar de opbrengst van de verschillende gesprekken in de organisatie, kunnen we stellen dat we met de instelling van het CAT in het najaar van 2020 een goede stap hebben gezet in het toekomstbestendig(er) maken van de crisisorganisatie binnen HLTsamen. Er is sprake van continuïteit, professionaliteit, flexibiliteit in de inzet van medewerkers, een integrale aanpak van vraagstukken en een goede wisselwerking met bestuurders. Tegelijkertijd zien we dat we geconfronteerd worden met een aantal knelpunten in de uitvoering die de gewenste toekomstbestendigheid op de langere termijn in de weg staan".

Op de vier onderzochte punten zijn aanbevelingen geformuleerd die betrokken zijn bij het bredere organisatieontwikkeltraject dat momenteel loopt binnen HLTsamen.

De afgelopen twee jaar heeft ons veel geleerd op het vlak van (interne en externe) samenwerking, integraal werken en flexibiliteit maar ook het omzien naar elkaar als collega's en het samen ergens voor gaan staan. Als bestuurder heb ik tevens de meerwaarde van het gezamenlijk optrekken in HLT-verband gezien. Dit heeft ons in staat gesteld de crisis met een grotere mate van professionaliteit te bestrijden en onze inwoners meer en beter te ondersteunen dan anders het geval geweest zou zijn.

4. Bijzonderheden regio Duin- en Bollenstreek en grondgebied Hillegom, Lisse en Teylingen

Binnen de gemeente Hillegom, Lisse en Teylingen is nagenoeg op alle aspecten de landelijke lijn gevolgd waar het gaat om de bestrijding van de Coronacrisis. Overeenkomstig de geldende wet- en regelgeving zijn de van Rijksweg afgekondigde beperkende maatregelen één op één doorgevoerd. Kijkende naar de drie gemeenten afzonderlijk, was wel in de uitvoering op een aantal thema's sprake van een nuanceverschil, bijvoorbeeld bij de verruiming van de terrassen en de wijze van handhaven in een aantal specifieke situaties.

Vanuit het landelijk beleid neem ik u graag mee in een aantal kenmerkende thema's voor onze regio in de aanpak van de crisis. Deze bijzonderheden komt onder andere voort uit de geografische ligging van onze gemeenten, de bevolkingssamenstelling en het cultureel erfgoed zoals we dat kennen.

4.1 Drukte Bollenvelden

Wanneer de bollenvelden in bloei staan, mag onze regio zich doorgaans verheugen in grote aantallen bezoekers. De invoering van de 1,5 meter maatregel als gevolg van de Coronapandemie maakte het echter noodzakelijk deze bezoekersstroom en de bijbehorende verkeersstroom te reguleren zodat het op de bekende plekken langs de velden niet te druk werd en mensen voldoende afstand konden houden. Om dit te realiseren is gewerkt met draaiboeken die in werking traden wanneer de verwachting was dat er veel mensen zouden komen. In dat geval werden specifieke toegangswegen tijdelijk afgesloten zodat bezoekers gedoseerd toegelaten konden worden. Uitgangspunt was om wegen zo veel als mogelijk open te houden en enkel wanneer de afstand in het gedrang kwam, maatregelen te treffen.

4.2 Arbeidsmigranten

Een van de doelgroepen die binnen onze Corona aanpak speciale aandacht heeft gekregen, betreft de arbeidsmigranten. Zij hebben zich in grote getalen gevestigd in de Duin- en Bollenstreek gelet op de mogelijkheden die deze regio biedt (bollenteelt, etc.). De woon- en werkomstandigheden van een groot deel van deze groep zijn echter zodanig, dat zij een verhoogd risico liepen besmet te raken met alle gevolgen van dien. In hoofdstuk 9 sta ik uitgebreider stil bij dit onderwerp.

4.3 (Lokale) activiteiten en evenementen

Onze regio mag zich verheugen in een groot aantal lokale en regionale activiteiten en evenementen, met soms al een hele lange geschiedenis. Zo is daar het bloemencorso en het carnaval, maar ook de Najaarsfeesten met een grote verscheidenheid aan activiteiten trekken al jaren een groot aantal bezoekers. Ons dorp kent een zeer actieve en betrokken Oranjevereniging die zich ook in de afgelopen periode ingespannen heeft om binnen de mogelijkheden van de geldende maatregelen activiteiten aan te bieden. Met alle betrokkenen hebben we op regelmatige basis overleg gevoerd om elkaar te informeren over de (on)mogelijkheden van het organiseren van bepaalde activiteiten en evenementen, al dan niet in aangepaste vorm.

5. Impact Corona op onze samenleving

De Coronapandemie heeft ons dagelijks leven ingrijpend veranderd. Angst om ziek te worden of je baan te verliezen. Onzekerheid over wanneer je een familielid in het verpleeghuis weer kunt bezoeken en druk op het gezinsleven door de combinatie van thuiswerken en thuisonderwijs. De Coronacrisis heeft iedereen geraakt in de samenleving, zonder uitzondering.

Ook in onze gemeente zijn helaas inwoners aan het virus overleden. Officieel gaat het om 23 mensen (peildatum 24 juni 2022), met daarbij de aantekening dat het daadwerkelijke aantal slachtoffers naar verwachting hoger ligt.

5.1 Panische situatie

Naast angst was daar, zeker in de eerste weken, ook paniek. Paniek over wat ons overkwam. Deze situatie was immers voor iedereen nieuw. Zekerheden vielen weg, de toekomst was ongewis geworden. Wat staat ons allemaal te wachten, hoe lang gaat dit duren, moet ik vrezen voor mijn eigen gezondheid; allemaal vragen die, bijna van de een op de andere dag, ons leven beheersten en voor radeloosheid en verdriet zorgden. Paniek was er ook binnen de zorg. Een grote toeloop van patiënten, te weinig beschermingsmiddelen voor het personeel en een dreigend te kort aan bedden. Medewerkers in de zorg hebben zich gedurende een hele lange periode extra in moeten zetten om alle benodigde zorg te kunnen leveren met daarbij het risico zelf ook besmet te raken.

In Hillegom zijn we vrij vroeg in de crisisperiode geconfronteerd met een grote clusteruitbraak bij café De Kleine Beurs. Dergelijke uitbraken kwamen op dat moment nog nauwelijks voor in Nederland, waardoor we hier dan ook de landelijke pers mee hebben gehaald. Een heftige ervaring die in het dorp en bij alle direct betrokkenen een grote impact heeft gehad.

5.2 Ingrijpende maatregelen

De maatregelen gericht op het indammen van de verspreiding van het virus hebben diep ingegrepen op hoe we werken, hoe we leven, hoe we leren en hoe we zorgen. Ze zijn echter niet alleen van invloed geweest op onze economie, werk, gezondheidszorg, onderwijs en mobiliteit, maar ook op ons gedrag, onze rechten en vrijheden.

Verschillende kwetsbare groepen zijn extra hard geraakt door de crisis. In de eerste plaats de 'traditioneel' kwetsbare groepen, zoals lager opgeleiden, ouderen en mensen met een zwakke gezondheid. Maar ook 'nieuwe' kwetsbare groepen, zoals zzp'ers en mensen met een tijdelijke baan, waaronder veel jongeren, hebben het bijzonder zwaar te verduren gehad. Ook het thuiswerken, al dan niet in combinatie met thuisonderwijs, is voor bepaalde groepen in psychisch opzicht moeilijk geweest.

5.3 Uitwerking maatregelen

De impact van de pandemie heeft zich vertaald in een viertal uitingsvormen die ook in onze gemeente nadrukkelijk zichtbaar zijn geworden:

- Werk en inkomen: angst voor baan- en inkomensverlies
- Mentaal welbevinden: gevoelens van angst, stress en eenzaamheid
- Vertrouwen en polarisatie: (on)tevredenheid over en ver-/wantrouwen in het overheidsbeleid, leidende tot een verdeelde samenleving
- Solidariteit: bereidheid om elkaar te helpen

Samen met onze (maatschappelijke) partners zoals huisartsen, welzijnsorganisaties, zorginstellingen, ondernemersverenigingen, scholen en het jeugd- en jongerenwerk hebben wij ons ingezet om de negatieve effecten van de crisis zoveel als mogelijk voor onze inwoners, verenigingen en ondernemers te beperken. Soms door een luisterend oor te bieden, soms door heel concrete maatregelen te nemen of door bepaalde activiteiten te organiseren. Een en ander geheel afhankelijk van de wensen en behoeften van bepaalde doelgroepen. Ons communicatiebeleid is hierin ondersteunend geweest. In hoofdstuk 10 (Netwerkstrategie), kom ik hier uitgebreid op terug.

Vanuit de eerder genoemde herstel- en vernieuwingsaanpak zijn we nagegaan welke al lopende activiteiten en initiatieven een bijdrage leveren aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken die voortgekomen zijn uit de gevolgen van de Coronacrisis en of hier nog extra inspanningen op nodig zijn. We kunnen concluderen dat dit inmiddels voldoende geborgd is binnen het bestaande beleid binnen de diverse domeinen.

Tot slot wil ik op deze plek kort stilstaan bij de uitwerking van de maatregelen op de organisatie. Een groot deel van de medewerkers moest vanuit huis zijn of haar werkzaamheden continueren met al zijn beperkingen die dit, zeker in het begin met zich meebracht. Daarnaast was veel inzet benodigd voor de crisisorganisatie, wat doorgaans bovenop het reguliere werk kwam. Gezien de aard van de werkzaamheden was het voor een aantal medewerkers niet (altijd) mogelijk vanuit huis te werken. Onder andere BOA's, bodes, baliemedewerkers, medewerkers bij de buitendienst en medewerkers Openbare orde en Veiligheid hebben onder bijzondere omstandigheden hun werk op locatie gecontinueerd, met daarbij soms risico voor de eigen gezondheid. Dit heeft uiteraard een forse impact (gehad) op de desbetreffende medewerkers.

5.4 Positieve ontwikkelingen

Naast gevoelens van angst, stress, verdriet en onzekerheid, heeft de Coronacrisis echter ook de kracht van onze samenleving getoond en mooie vormen van samenwerking, verbondenheid en nieuwe initiatieven voortgebracht. De sociale cohesie is in onze wijken sterk toegenomen. Mensen hebben elkaar geholpen door bijvoorbeeld boodschappen te halen, door activiteiten voor kinderen te organiseren, door elkaar een hart onder de riem te steken en door (meer) oog voor elkaar te hebben. Maar ook spontane acties vanuit onder andere kerken en buurtverenigingen hebben veel inwoners steun gegeven.

Vanuit organisatieperspectief bekeken heeft het digitaal vergaderen een vlucht genomen en heeft deze ontwikkeling er voor gezorgd dat niet alleen de vergader- en overlegstructuur doorgezet kon worden, maar ook dat vele digitale ontmoetingen met inwoners, ondernemers, organisaties en verenigingen plaats hebben kunnen vinden. (Beleids)trajecten hebben zodoende geen dan wel beperkt vertraging opgelopen.

6. Handhaving

Om de Coronapandemie in te dammen heeft het kabinet gedurende de crisis meerdere malen beperkende maatregelen afgekondigd. Deze zijn in eerste instantie in een noodverordening en later in de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 vastgelegd. Gemeenten waren verantwoordelijk voor handhaving van deze maatregelen op lokaal grondgebied.

6.1 Complexe uitvoering

In de afgelopen periode hebben we te maken gehad met een groot aantal maatregelen om de overdracht van het virus in te beperken. Deze maatregelen zijn veelvuldig gewijzigd en de termijn waarop ze ingevoerd moesten worden was doorgaans zeer kort. Dit heeft ontzettend veel van onze BOA's en medewerkers handhaving en toezicht gevraagd, ook in psychisch opzicht. Zo moest er na elke persconferentie heel snel geschakeld worden voor wat betreft de toepassing en uitvoering van de afgekondigde maatregelen, de locaties en omstandigheden waar deze al dan niet van toepassing waren en eventuele consequenties van maatregelen. Onze medewerkers hebben hierbij een grote mate van flexibiliteit, inzet en professionaliteit getoond.

De snelheid waarmee maatregelen gewijzigd werden, maakte ook dat we onze handhaving capaciteit steeds hebben moeten laten meebewegen met de inzet die op dat moment gevraagd werd. Onze BOA's en handhavers zijn bij de uitvoering van hun werkzaamheden bijgestaan door medewerkers van beveiligingsbedrijf ATC en het Flexteam. Bij escalatie was het mogelijk een beroep te doen op de politie. In de weekenden hebben we gewerkt met zogenaamde daco's (dagcoördinatoren) die het mogelijk maakten om snel te schakelen als de situatie daar om vroeg.

Gelet op de grote inzet die vanuit onze handhaving capaciteit gevraagd werd, was het noodzakelijk prioriteiten te stellen in de werkzaamheden. We hebben zowel keuzes moeten maken binnen de Corona werkzaamheden als tussen de Corona werkzaamheden en de overige taken op het gebied van handhaving. Dit was niet eenvoudig, zeker niet omdat niet altijd op voorhand de uitwerking van bepaalde maatregelen voorzien kon worden.

6.2 Coachend handhaven

Binnen onze handhaving strategie hebben we ingezet op coachend handhaven. Dit betekent dat we in geval van een overtreding altijd eerst het gesprek aangaan en vanuit dit gesprek bekijken hoe we de desbetreffende persoon kunnen ondersteunen in hoe zaken in het vervolg anders aan te pakken. We zetten in op de relatie in plaats van gelijk een officiële waarschuwing uit te delen. We hebben hiervoor onze bedrijfscontactfunctionarissen naar voren geschoven die vanuit het netwerk dat zij hebben veel goed werk hebben verricht en hun netwerk uiteindelijk ook hebben kunnen versterken. Deze aanpak heeft ons veel succes en goodwill opgeleverd.

6.3 Regionale afstemming

De uitwerking van de gekozen handhaving strategie stopt niet bij de grenzen van onze gemeente. Met enige regelmaat hebben we ervaren dat meer regionale afstemming gewenst was geweest om het zogenaamde 'waterbedeffect' te voorkomen. Wanneer gemeenten niet op één lijn zitten voor wat betreft het wel/niet/niet direct handhaven in bepaalde situaties, zien we dat inwoners gebruik maken van de mogelijkheden die één specifieke gemeente biedt en er wrijving ontstaat bij bijvoorbeeld (horeca)ondernemers. Ook het (gedeeltelijk) afsluiten van lokale wegen vraagt om afstemming met buurgemeenten om problemen te voorkomen.

6.4 Overzicht officiële waarschuwingen en lasten onder dwangsom

Naast de individuele boetes bij overtreding van de bepalingen in de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19, heeft de bestuurlijke handhaving met name plaatsgevonden door middel van het afgeven van een officiële waarschuwing dan wel door middel van het opleggen van een last onder dwangsom. Het opleggen van een last onder dwangsom is gericht op het voorkomen van een (volgende) overtreding. Onderstaand vindt u een overzicht van het aantal officiële waarschuwingen en lasten onder dwangsom in de afgelopen periode.

<i>Jaar</i>	<i>Waarschuwbrieven</i>	<i>Lasten onder dwangsom</i>
2020	2	-
2021	1	4
2022	1	1

Alle dwangsombesluiten hebben er uiteindelijk voor gezorgd dat er geen verdere stappen noodzakelijk waren.

7. (Financiële) ondersteuning en financiële consequenties

De Coronacrisis en de maatregelen ter bestrijding ervan hebben zoals eerder aangegeven een enorme impact gehad op onze samenleving en op onze lokale economie. Ter compensatie van gederfde inkomsten zijn er van Rijksweg voor diverse doelgroepen financiële steunpakketten in het leven geroepen. Naast de landelijke regelingen hebben we echter op lokaal niveau een aantal maatregelen genomen om getroffen ondernemers en verenigingen in financiële zin dan wel anderszins tegemoet te komen. In dit hoofdstuk geef ik hier een overzicht van.

7.1 Landelijke steunpakketten

- TOZO regeling

De Tijdelijke regeling overbrugging zelfstandige ondernemers was bedoeld om voor een bepaalde periode een uitkering te verstrekken aan ondernemers om hen door deze moeilijke periode te helpen. Deze regeling is voor onze gemeente uitgevoerd door de ISD Bollenstreek.

- Regelingen voor sportverenigingen

Om sportverenigingen, die meermaals geconfronteerd zijn met het tijdelijk niet mogen aanbieden van activiteiten (trainingen en wedstrijden), tegemoet te komen, zijn de onderstaande regelingen ingezet:

1. Als gemeenten sportaccommodaties verhuren aan sportverenigingen dan ontvingen zij van het Rijk een specifieke uitkering zodat zij gedurende bepaalde periodes de huur konden kwijtschelden.
2. Sportverenigingen met een eigen accommodatie werden geconfronteerd met omzetverlies en doorlopende lasten maar kwamen vaak niet in aanmerking voor de rijksbrede regelingen. Als er 20% of meer omzetverlies was, dan kon een organisatie in aanmerking komen voor een eenmalige tegemoetkoming van maximaal € 2500,-.
3. Amateursportverenigingen die in liquiditeitsproblemen raakten, konden een bancaire lening afsluiten tegen een lage rente. Reguliere leningen zijn voor hen immers vaak niet bereikbaar, omdat zij in veel gevallen niet aangemerkt worden als onderneming.

- Diverse compensatiemiddelen in gemeentefonds

Voor diverse doelgroepen (onder andere jeugd en ouderen) en diverse extra (uitvoerings)-kostenposten voortkomende uit de ingestelde maatregelen (onder andere handhaving en de gemeenteraadsverkiezingen), zijn via het gemeentefonds aanvullende compensatiemiddelen aan gemeenten verstrekt. Deze middelen zijn vervolgens op lokaal niveau, waar mogelijk in samenspraak met betrokken maatschappelijke partners, ingezet.

7.2 Lokale steunmaatregelen

- Uitbreiding terrassen

Als gevolg van de gedeeltelijke sluiting van de horeca en de 1,5 meter maatregel, waren de mogelijkheden voor horecaondernemers gedurende bepaalde periodes zeer beperkt. Om het voor hen mogelijk te maken meer omzet te genereren en eventuele verliezen zo te beperken, hebben we hen toegestaan het terras te verruimen zodat zij meer bezoekers konden ontvangen.

- Verruiming winkeltijden

Gedurende de feestdagen hebben we supermarkten en overige detailhandel in de gelegenheid gesteld hun openingstijden te verruimen zodat meer mensen met inachtneming van de 1,5 meter regel hun inkopen konden doen en zo de drukte gespreid kon worden. Dit uiteraard binnen de mogelijkheden van de Corona wetgeving.

- Noodfondsen

Voor de drie gemeenten zijn noodfondsen opgericht voor maatschappelijke en culturele instellingen. Ten behoeve van deze noodfondsen is een uitvoeringsregeling opgesteld om de uitvragen te toetsen. De omvang van de noodfondsen bedroeg voor de afzonderlijke gemeenten:

Hillegom:	€ 400.000 (uitgegeven in 2020 en 2021: ca. € 25.000)
Lisse:	€ 400.000 (uitgegeven in 2020 en 2021: ca. € 50.000)
Teylingen:	€ 650.000 (uitgegeven in 2020 en 2021: ca. € 148.000)

- Compensatie leerlingenvervoer

Voor het jaar 2020 hebben de drie colleges besloten de bedrijven die leerlingenvervoer verzorgen uit eigen middelen te compenseren. Voor de drie gemeenten waren hier de volgende bedragen mee gemeoid:

Hillegom:	€ 35.000
Lisse:	€ 38.000
Teylingen:	€ 41.000

- Bijzonder uitstel gemeentelijke belastingen

Zelfstandigen konden voor hun aanslag gemeentelijke belastingen bijzonder uitstel van betaling ontvangen.

- Uitstel huurbetaling huurders gemeentelijk vastgoed

In de vorm van maatwerk hebben de drie gemeenten huurders van gemeentelijke accommodaties de mogelijkheid tot uitstel van betaling geboden.

7.3 Financiële consequenties bestrijding Coronacrisis

In de afgelopen periode heb ik u op regelmatige basis geïnformeerd over de financiële consequenties verbonden aan de bestrijding van de Coronapandemie. Ik heb dit onder ander gedaan via het toesturen van de zogenaamde Financiële monitor Corona. Inmiddels is de laatste versie van deze monitor beschikbaar waarin de finale inkomsten en uitgaven (voor zover op dit moment bekend en na te gaan) voor elk van de drie gemeenten inzichtelijk zijn gemaakt. Deze monitor is als bijlage bij deze notitie gevoegd.

Samenvattend kan het volgende worden opgemerkt: in de jaarrekeningen van de gemeente Hillegom zijn in 2020 en 2021 voor respectievelijk € 600.000 en € 720.000 kosten gemaakt verband houdende met Corona. In totaal voorziet de uitkering van het gemeentefonds in de dekking van deze kosten.

Voor een aantal specifieke uitkeringen waaronder de TOZO regeling, geldt dat alleen de werkelijke kosten kunnen worden gedeclareerd. Op de niet-bestede middelen ligt een terugbetalingsverplichting. Hier komen geen kosten voor eigen rekening uit voort.

8. Jeugd en onderwijs

De Coronacrisis heeft jongeren evenredig hard geraakt. De periodes van lockdown en de beperkende maatregelen hebben een effect (gehad) op werk, inkomen, scholing, persoonlijke ontwikkeling en relaties en uiteraard ook op de mentale gesteldheid van jongeren. Hun sociale leven lag grotendeels stil door het niet kunnen afspreken met vrienden en door het ontbreken van school, sport en uitgaan. Een groot aantal jongeren is geconfronteerd met eenzaamheid en met (verergerde) psychische problematiek. Voor de jeugd in onze gemeente ligt dat helaas niet anders. Met name het meerdere malen tijdelijk sluiten van de scholen heeft een grote impact gehad.

8.1 In gesprek met de jeugd

Om een goed beeld te krijgen van hetgeen er leefde bij de jeugd gedurende de Coronapandemie en daarmee inzicht in welke ondersteuning vanuit de gemeente wellicht nodig dan wel gewenst is, zijn we op verschillende manieren met deze doelgroep in gesprek gegaan. De gesprekken kenden verschillende vormen en wisselende samenstellingen maar altijd was het uitgangspunt dit zo laagdrempelig mogelijk te doen en oog te hebben voor de diversiteit binnen deze brede doelgroep. Dit was niet altijd eenvoudig, mede gelet op de op dat moment geldende maatregelen.

8.2 Inzet jeugd- en jongerenwerk

Een van onze belangrijkste samenwerkingspartners in deze periode was (en uiteraard ook is) het jeugd- en jongerenwerk in de drie gemeenten. Zeker op het moment dat de jongerencentra hun moesten sluiten, waren de ambulante jongerenwerkers de ogen en oren op straat en gingen zij in gesprek met de jeugd om te horen wat er leefde en waar jongeren tegenaan liepen. Er is daarbij ontzettend veel van de flexibiliteit van de jeugd- en jongerenwerkers gevraagd.

Soms hebben zij hierin samen opgetrokken met handhavingsmedewerkers vanuit de gemeente wanneer het ging om het naleven van de Corona maatregelen door de jeugd. Het was hierin zoeken naar een evenwicht tussen jongeren 'bij je houden' en jongeren aanspreken op hun gedrag, maar door innovatief te zijn, de juiste toon te kiezen en integraal te werk te gaan met andere partners zijn mooie resultaten bereikt.

8.3 Intensivering bestaande netwerken

Rond de doelgroep 'jeugd' bestond vóór Corona al een uitgebreide netwerkstructuur. Deze structuur is ten tijde van Corona verder geïntensiveerd. Binnen de diverse netwerken heeft veel signalering plaatsgevonden en is uitgebreide informatie gedeeld (bijvoorbeeld door huisartsen, de GGZ en scholen). Mooie bijvangst was dat samenwerkingspartners (nog) meer kennis hebben gekregen van elkaars aanbod gericht op hulp en ondersteuning.

De uitwisseling van informatie heeft duidelijk gemaakt dat de problemen die jongeren al hadden, door Corona zijn verergerd. Een voorbeeld hiervan is eenzaamheid. Door de goede signalering binnen de eerder genoemde netwerken is het mogelijk geweest gerichte acties ter bestrijding van eenzaamheid actief uit te zetten. Onder andere via de inzet van extra Rijksmiddelen (zie paragraaf 8.1). Waar een aantal jongeren nu, na het afschaffen van alle beperkende maatregelen, tegenaan loopt, is het weer in een school/werk ritme komen. Het blijkt niet voor iedereen even makkelijk de draad weer 'gewoon' op te pakken.

8.4 Activiteitenaanbod tijdens lockdowns

Om de jeugd gedurende de pandemie toch actief te laten zijn en hen van de straat te houden, heeft het jeugd- en jongerenwerk een zeer divers activiteitenaanbod tot stand gebracht. Vanuit hun contacten met jongeren en vanuit hun eigen professionaliteit hebben de jeugd- en jongerenwerkers voor alle leeftijden activiteiten ontwikkeld die over het algemeen zeer goed bezocht zijn, uiteraard passende binnen de op dat moment geldende maatregelen.

Met name gedurende de schoolvakanties en rond de jaarwisseling is ingezet op deels fysieke sport- en spelactiviteiten (voetbal- en hockeyclinics, dansworkshops, etc.) en deels online activiteiten (pub quizen, oud en nieuw feest met dj's, etc.). We hebben de jeugd op deze manier toch wat afleiding kunnen bieden, al is het, zeker met het online aanbod, lastig gebleken om alle leeftijdscategorieën en subculturen binnen de jeugd te bereiken.

8.5 Onderwijs

Gedurende de pandemie hebben we onze contacten met de diverse onderwijsinstellingen binnen onze gemeente geïntensiveerd. Afhankelijk van het stadium van de crisis en de maatregelen waarmee de scholen geconfronteerd werden, zijn we langs verschillende wegen met elkaar in overleg getreden. Graag schets ik u een aantal voorbeelden.

- In het al bestaande Op overeenstemming gericht overleg (OOGO) zijn we op regelmatige basis bij elkaar gekomen om onder andere de consequenties van maatregelen, de praktische uitvoerbaarheid ervan en de inzet van Rijksmiddelen rond de ventilatie van schoolgebouwen en het terugdringen van leerachterstanden als gevolg van Corona te bespreken. Ook de organisatie van noodopvang is hier aan de orde geweest.
- Afhankelijk van de scholen die het betrof is er overleg geweest over (de aanpak van) clusteruitbraken.
- Afhankelijk van de scholen die het betrof is er overleg geweest over de continuïteit van het onderwijs als gevolg van het uitvallen van onderwijzend personeel door ziekte, quarantaine, angst voor besmetting, etc.
- Met individuele scholen en eventueel met betrokkenheid van bijvoorbeeld het Jeugd- en Gezinsteam zijn gesprekken gevoerd over (mogelijk) onveilige situaties en kwetsbare kinderen als gevolg van de (gedeeltelijke) sluiting van de scholen.
- We hebben in samenspraak met de desbetreffende scholen onderwijslocaties beschikbaar gesteld als snelste locatie voor medewerkers uit de kinderopvang en het onderwijs.

9. Arbeidsmigranten

Binnen onze aanpak van de Coronacrisis hebben wij specifieke aandacht besteed aan de doelgroep arbeidsmigranten. In de Duin- en Bollenstreek wonen en werken immers veel arbeidsmigranten die door hun woon- en werksituatie en een eventuele taalbarrière meer risico lopen om besmet te raken. In onze benadering van deze doelgroep hebben we de landelijke lijn vanuit het ministerie gevolgd.

9.1 Communicatie en informatie

Vanuit onze communicatiestrategie hebben we een aantal acties ondernomen om de informatie rond het Coronavirus en de geldende beperkende maatregelen goed toegankelijk te maken. Zo hebben we ingezet op specifiek voor deze doelgroep relevante informatie, op het beschikbaar maken van voorlichting in diverse talen en op het neerleggen van flyers in bijvoorbeeld Poolse winkels. We hebben hier ook de partijen die huisvesting voor deze mensen verzorgen bij betrokken om een zo groot mogelijk bereik te hebben.

Voor werkgevers hebben we in samenwerking met de GGD een informatiebijeenkomst georganiseerd specifiek gericht op hoe om te gaan met Corona op de werkvloer om zo het aantal besmettingen en de verspreiding van het virus te zo veel als mogelijk te beperken.

9.2 Samenwerking netwerkpartners

Uiteraard hebben we voor onze inspanningen rond deze doelgroep nauw samengewerkt met een aantal partners in het veld. Zoals zojuist aangegeven hebben we veel geschakeld met huisvesters en werkgevers, maar ook met de Greenport Duin- en Bollenstreek is in dit kader veel contact geweest. Alle betrokkenen hebben vanuit een positieve grondhouding hun best gedaan de benodigde acties mogelijk te maken.

Een specifieke partij met wie we veel samen opgetrokken hebben, betreft de GGD Hollands Midden. Er heeft veel onderlinge informatie-uitwisseling plaatsgevonden, we hebben gezamenlijk de informatiebijeenkomst voor werkgevers georganiseerd en we hebben nauw afgestemd wanneer het ging over het test- en vaccinatiebeleid. Vanuit deze samenwerking is het mogelijk geweest speciale prikbusen voor deze doelgroep in te zetten en het vaccineren op locatie mogelijk te maken om zo de vaccinatiegraad onder deze doelgroep te verhogen.

Mooi punt van aanvulling is dat een gezamenlijke lobby met de Greenport en de GGD richting het Rijk het überhaupt voor een deel van deze mensen mogelijk heeft gemaakt zich te laten vaccineren. In eerste instantie was dit namelijk enkel voorbehouden aan inwoners opgenomen in de basisregistratie.

9.3 Meerwaarde gekozen aanpak

Naast het feit dat onze aanpak er (mede) voor gezorgd heeft dat er geen grootschalige uitbraken van het Coronavirus plaats hebben gevonden die tot deze doelgroep terug te voeren zijn, hebben we ook op andere punten 'winst' geboekt. Zo hebben we onze netwerken kunnen uitbreiden en versterken en hebben we het momentum rond Corona kunnen benutten om gelijktijdig een aantal andere zaken rond arbeidsmigranten (versneld) op te pakken, bijvoorbeeld op het gebied van registratie.

We hebben in deze periode echter ook geleerd dat we als gemeente nog sneller contact moeten leggen met de 'buitenwereld'. In de voorbereiding van zaken hebben we soms de neiging dingen te lang bij onszelf te houden, terwijl onze omgeving ook veel weet en soms zelfs al eerder benodigde acties opgepakt heeft.

10. Netwerkstrategie

Juist in tijden van crisis vinden we het belangrijk (ver)binding te blijven houden met de samenleving. Door in gesprek te gaan met verschillende doelgroepen kregen we gevoel bij wat er leefde onder onze inwoners, ondernemers en verenigingen. Deze gesprekken maakten niet alleen duidelijk waar (gemeentelijke) inzet of andersoortige ondersteuning noodzakelijk was om de crisis het hoofd te kunnen bieden maar gaven ons bovenal de gelegenheid mensen met elkaar in verbinding te brengen en zo de kracht van de samenleving in te kunnen zetten. Uiteraard kwamen ook het belang en de impact van de maatregelen in deze gesprekken aan de orde.

10.1 Focus netwerkstrategie en vervolg

Elke gemeente heeft zijn eigen weg gevonden in de invulling van de zogenaamde 'netwerkstrategie'. Afhankelijk van wat er speelde in de desbetreffende gemeente en wensen en behoeften aangaande contact, heeft elk college keuzes gemaakt in met wie, wanneer en hoe in gesprek te gaan. Het is een terugkerend onderwerp in de collegevergaderingen geworden, zodat hier ook echt structureel aandacht en tijd voor was.

Zoals gezegd was er sprake van een grote variatie in gesprekspartners in de drie gemeenten. Zo zijn er gesprekken gevoerd met ondernemers, huisartsen, kappers, onderwijsinstellingen, culturele instellingen, (sport)verenigingen, scouting, begrafenisondernemers, bollentelers en kerken en moskeeën. In het voeren van deze gesprekken hebben onze bedrijfscontactfunctionarissen een belangrijke rol gespeeld. Vanuit hun bestaande contacten was een ingang vaak snel gevonden. Ook in het bij elkaar brengen van partijen hebben zij zeer ruime ervaring. Focus op wat wel kan in plaats van wat niet kan, was hierbij steeds het uitgangspunt.

Met de afbouw van de beperkende maatregelen en een samenleving die weer terugging naar 'normaal', is ook de netwerkstrategie een andere fase ingegaan. In Lisse is deze strategie nagenoeg een op een doorgezet voor de volgende crisis (opvang vluchtelingen Oekraïne), in Hillegom en Teylingen zijn de gesprekken en de uitkomsten hiervan teruggelegd in de staande organisatie en wordt dit nu verder opgepakt vanuit de reguliere werkzaamheden.

10.2 Ondersteunende communicatie

We hebben onze netwerkstrategie ondersteund door verschillende vormen van communicatie in te zetten. Ook hier heeft elk college haar eigen keuzes in gemaakt om zo recht te kunnen doen aan de lokale situatie en de bestuursstijl per gemeente. Zo hebben de wethouders van Hillegom middels een 'zomercarroussel' interviews gegeven over de gevoerde gesprekken.

Naast het feit dat deze communicatieve uitingen het mogelijk maakten om zichtbaar te zijn voor onze inwoners, gaf het ons als burgemeesters ook de kans in te zetten op verbinding binnen de samenleving en mensen te stimuleren oog te hebben voor elkaar en elkaar indien nodig een helpende hand te bieden. Niet in de laatste plaats als reactie op een samenleving die door de beperkende maatregelen en het landelijk beleid steeds meer verdeeldheid kende (kent).

10.3 Uitgebreide en versterkte netwerken

Vanuit de vele gesprekken die we gevoerd hebben, hebben we teruggekregen dat mensen het luisterend oor erg gewaardeerd hebben. Gesprekken hebben niet altijd tot directe actie geleid, dit was ook niet altijd noodzakelijk, maar wel tot vergrote en versterkte netwerken die ontzettend waardevol zijn. We zijn in contact gekomen met partijen die we anders wellicht nooit gesproken zouden hebben en we hebben feedback ontvangen die ons helpt onze rollen als lokale overheid nog beter in te vullen. Het gezamenlijk oppakken van vraagstukken is meer vanzelfsprekend geworden.

Tegelijkertijd hebben we (opnieuw) gezien dat het niet eenvoudig is alle geledingen van de samenleving te bereiken. Bepaalde doelgroepen zijn moeilijker in beeld te krijgen dan anderen en daar hebben we tot op heden geen pasklare oplossing voor, behalve goed gebruik te blijven maken van onze netwerken en hier in onze communicatie blijvend aandacht aan te besteden. Zo bleek het lastig om in contact komen met mensen die niet ergens aan verbonden zijn, zoals bijvoorbeeld ZZP'ers, terwijl juist bij deze groep zaken speelden als eenzaamheid en financiële problemen.

11. Communicatie

De Coronapandemie stelde hoge eisen aan effectieve (crisis)communicatie: het uitleggen van nut en noodzaak van de maatregelen, het bevorderen van het naleefgedrag van de maatregelen en het in gesprek zijn hierover met specifieke doelgroepen. Door de grote en flexibele inzet van een (tijdelijk uitgebreid) communicatieteam zijn we in staat geweest heel snel te schakelen als het aankwam op landelijke, regionale of lokale ontwikkelingen en uitwerking hiervan op onze lokale gemeenschap.

11.1 Communicatiestrategie

In onze communicatiestrategie hebben wij aangesloten bij de landelijke communicatielijn die wij, indien nodig, vertaald hebben naar lokaal niveau. Om onze communicatie tot uiting te laten komen, hebben we verschillende kanalen en instrumenten ingezet om een zo groot mogelijk bereik te realiseren. Zo hebben we gebruik gemaakt van de Gemeenteberichten, onze websites en diverse sociale media kanalen. Via filmpjes die we online hebben gezet, heb ik onze inwoners maar ook ondernemers, verenigingen, medewerkers in de zorg en jeugdigen een hart onder de riem kunnen steken.

Met behulp van onze Newsroom en de daaruit voortkomende omgevingsanalyse hebben we goed kunnen monitoren wat er leeft onder onze inwoners en hoe onze berichtgeving ontvangen werd. Op basis hiervan hebben we zaken eventueel aangepast of verduidelijkt of hebben we juist extra communicatie ingezet.

In verband met het belang van een eenduidige regionale (crisis)communicatie heeft langs de lijn van het ROT structureel afstemming plaatsgevonden tussen de regiogemeenten, de GGD en de politie. Naast coördinatie en inhoudelijke afstemming van communicatie kwamen hier concrete producten uit voort, bijvoorbeeld door het opstellen van een regionale bestuurlijke woordvoeringslijn na nieuwe noodverordeningen en/of persconferenties, beeld en tekst voor sociale media gelijktijdig aan persconferenties en specifieke campagnes van regionale betekenis.

11.2 Specifieke doelgroepen

Mede ter ondersteuning van de handhaving hebben we in onze communicatie veel aandacht besteed aan de op dat moment geldende maatregelen en de consequenties hiervan voor verschillende doelgroepen. In aanvulling op de algemene communicatielijn hebben we voor een aantal doelgroepen specifieke communicatie-uitingen ontwikkeld. Bijvoorbeeld voor anderstaligen, arbeidsmigranten en jongeren. Dit om zoveel mogelijk inwoners te kunnen bereiken met informatie die voor hen relevant is. Met regelmaat hebben we hierin opgetrokken met partners in het veld om zo een eenduidige boodschap over te kunnen brengen.

11.3 Communicatiecampagnes

Voor een aantal onderwerpen hebben we via langer lopende communicatiecampagnes de aandacht gevraagd van onze inwoners. Zo hebben wij rond de feestdagen ingezet op veilig inkopen doen om een nieuwe Coronapiek te voorkomen. We hebben dit gecombineerd met een oproep aan onze inwoners om hun inkopen zoveel mogelijk lokaal te doen om zo de lokale ondernemers te steunen (en reisbewegingen te voorkomen). Hiervoor hebben we (matrix) borden ingezet, posters opgehangen inabri's, gastheren en -vrouwen op straat aanwezig laten zijn en uiteraard onze sociale media kanalen benut. We hebben hierin de samenwerking gezocht met de ondernemersverenigingen in onze dorpen.

Een ander onderwerp waar we groots op ingezet hebben, betreft het vaccineren. Als burgemeester heb ik mij hier nadrukkelijk hard voor gemaakt. Langs verschillende wegen heb ik het belang van vaccineren onder de aandacht gebracht als een van de manieren om de Coronacrisis uiteindelijk achter ons te kunnen laten. Om zoveel mogelijk mensen de gelegenheid te geven zich te laten vaccineren, zijn de door de GGD ingezette prikbusen regelmatig aanwezig geweest in onze gemeente.

Tot slot noem ik nog graag de campagne 'Omzien naar elkaar' waarin we nadrukkelijk aandacht hebben besteed aan mooie initiatieven en voorbeelden van hoe mensen elkaar in deze crisistijd geholpen hebben en persoonlijk leed hebben kunnen verzachten.

11.4 Verdeeldheid

De landelijk ingezette maatregelen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan, hebben onze samenleving ingrijpend veranderd. De (on)tevredenheid over en het ver-/wantrouwen van inwoners in het overheidsbeleid, hebben geleid tot een grote mate van verdeeldheid. Mensen zijn soms lijnrecht tegenover elkaar komen te staan en verschillende radicale (complot)theorieën hebben een voedingsbodem gevonden. In dergelijke omstandigheden is het van groot belang gebleken nadrukkelijk stil te staan bij de inhoud van onze boodschappen (neutraal communiceren), de 'tone of voice' van onze boodschappen en de aanwezigheid en invloed van desinformatie en 'fake news' op de wijze waarop onze boodschappen ontvangen worden.

12. Regionale samenwerking

De (bestrijding van de) Coronacrisis stopt niet bij de gemeentegrenzen. Op verschillende vlakken en om verschillende redenen hebben we in de afgelopen periode op regionaal niveau samengewerkt om zo tot een efficiënte(re) en effectieve(re) aanpak te komen. Deze samenwerking kende verschillende vormen, verschillende partners en een verschillende mate van intensiteit.

12.1 Regionaal handhavingskader

Ter ondersteuning van de handhaving is na elke persconferentie een regionaal operationeel handhavingskader opgesteld door het ROT met daarin de geldende maatregelen en de uitgangspunten voor de handhaving. Hiermee is bijgedragen aan een eenduidige regionale uitleg van de maatregelen en de handhaving ervan. Via overleggen en een app-groep was er direct contact met de gemeentelijke hoofden handhaving dan wel de MOV-er.

Zoals in hoofdstuk 6 aangegeven, heeft de bestuurlijke handhaving naast de individuele boetes bij overtreding van de bepalingen in de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 met name plaatsgevonden door middel van het opleggen van een last onder dwangsom. Door de Veiligheidsregio zijn model-lasten onder dwangsom opgesteld en aangepast naar aanleiding van nieuwe maatregelen die door alle betrokken gemeenten gebruikt zijn.

12.2 GGD Hollands Midden

Vanuit de rol die de GGD is toebedeeld in de aanpak van de Coronapandemie, hebben de gemeenten in de regio op verschillende fronten nauw contact gehad met de GGD Hollands Midden. Niet alleen is onderling veel informatie gedeeld, ook is in GGD-verband veel met elkaar afgestemd als het ging om algemene en specifieke communicatie-uitingen, clusterbesmettingen, de lokale en regionale test- en vaccinatielocaties, de inzet van de prikbusen en de doelgroep arbeidsmigranten.

12.3 Inzet hulpverleningsdiensten/evenementen

Met grote regelmaat zijn we in overleg geweest met de hulpverleningsdiensten (politie, brandweer en GHOR). Vanwege de beperkte capaciteit en de wensen en behoeften vanuit de verschillende regiogemeenten, heeft onder andere afstemming plaatsgevonden over ieders inzet rond de handhaving van de beperkende maatregelen. Ook bij wegafsluitingen in verband met drukte (bollenvelden, waterrecreatie) was coördinatie noodzakelijk.

Een specifiek punt van aandacht betrof de organisatie van evenementen. Om een ongewenste stapeling/samenloop van (grote) evenementen na intrekking van het landelijk verbod te voorkomen, mede in verband met de verdeling van de schaarse capaciteit van de hulpverleningsdiensten, wordt in regionaal verband gewerkt met een evenementenkalender die (enkel) de inzet van de hulpverleningsdiensten garandeert bij evenementen die hierin opgenomen staan. De evenementenkalender is door alle betrokken partijen vastgesteld en geldt als leidraad.

12.4 Andere gemeenten

Tot slot hebben we in de afgelopen periode (ook) op het vlak van Corona nauw samengewerkt met de gemeenten om ons heen. In dit document zijn heb ik al diverse voorbeelden genoemd. Zo was in het kader van de handhaving afstemming noodzakelijk om het zogenaamde 'waterbedeffect' te voorkomen en ook de afsluiting van (lokale) wegen vroeg om tijdig overleg met buurgemeenten. Een ander voorbeeld betrof de uitwisseling van informatie met bijvoorbeeld de gemeente Noordwijk voor de gerichte inzet rond arbeidsmigranten en ook de intergemeentelijke afstemming met betrekking tot de afwikkeling van deze crisis kan hier genoemd worden.

13. Nawoord

In dit document heb ik u meegenomen in een aantal thema's die nauw verwant zijn aan de bestrijding van de Coronacrisis in onze gemeente. De notitie laat zien hoe wij in de afgelopen periode ons uiterste best hebben gedaan de crisis het hoofd te bieden en onze inwoners, ondernemers en verenigingen te ondersteunen in de grote gevolgen die de crisis voor een ieder gehad heeft of nog steeds heeft. Langs deze weg geef ik invulling aan artikel 58S uit de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19, die stelt dat: *"De burgemeester is aan de gemeenteraad verantwoording schuldig over het door hem krachtens dit hoofdstuk gevoerde bestuur en waarborgt de betrokkenheid van de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders bij dat bestuur"*.

De Coronapandemie heeft veel verdriet, eenzaamheid en verlies met zich meegebracht. Velen van ons zullen nog lange tijd de gevolgen van deze crisis ondervinden en hier wellicht mee moeten leren leven. De impact is enorm (geweest) en heeft gezorgd voor andere verhoudingen in onze samenleving. Tegelijkertijd heeft deze samenleving ook zijn veerkracht getoond en ben ik trots op de verbondenheid tussen onze inwoners, het doorzettingsvermogen van onder andere onze ondernemers, de mooie initiatieven die zijn ontstaan en de creativiteit die velen van ons hebben getoond om dingen toch mogelijk te maken. Het was een periode van bezinning en reflectie en ook van leren hoe we zaken in de toekomst wellicht anders moeten doen. Met daarbij de hoop dat de Coronacrisis nu daadwerkelijk over zijn hoogtepunt heen is en geen ontwrichting meer voor ieders leven zal betekenen, op welke manier dan ook.

- 1. Bijlage 1: Schriftelijk verslag voorzitter Veiligheidsregio GRIP 4 Covid-19**
- 2. Bijlage 2: Financiële monitor Corona**

Corona Monitor

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Inkomsten / uitgaven	3
Hillegom	3
Gemeentefonds.....	3
SISA regelingen.....	3
Overige middelen	4
Lisse	5
Gemeentefonds.....	5
SISA regelingen	6
Overige middelen	6
Teylingen	7
Gemeentefonds.....	7
SISA regelingen	7
Overige middelen	8
3. Conclusie	9
Hillegom	9
Lisse	9
Teylingen	9

Versie 15 juni 2022

1. Inleiding

Deze Corona Monitor geeft een financieel overzicht over de inkomsten en uitgaven als gevolg van de coronacrisis in de periode 2020-2022. De cijfers in deze monitor sluiten aan op de cijfers zoals deze in de jaarrekeningen 2020 en 2021 van de gemeenten zijn opgenomen. Voor 2022 is een inschatting gemaakt van de kosten zoals deze bekend zijn per maart 2022.

De uitgangspunten bij deze monitor zijn:

1. De peildatum is 22 maart 2022.
2. De effecten van de algemene uitkering zijn meegenomen tot en met de decembercirculaire 2021.
3. Het uitgangspunt van de verantwoording van de gegevens over 2020 en 2021 zijn de jaarrekeningen 2020 en 2021
4. De gegevens 2022 zijn geprognosticeerde gegevens.
5. Gelijk aan de voorgaande monitoren die zijn aangeboden, is een aantal indirecte kosten niet in beeld gebracht.
6. Het totaal aan diverse ingeschatte kosten 2022 voor HLTsamen bedraagt 105k. Dit betreft diverse kleine kosten, de inzet op communicatie en projectleiding. Deze worden bij de jaarafrekening 2022 met de gemeenten verrekend.

In de bijlage zijn de paragrafen corona opgenomen die onderdeel uitmaakten van de jaarrekeningen. De ontwikkelingen aan de baten kant wijkt af van de jaarrekeningen. Met de actualisatie van de circulaire gemeentefonds, is er een aantal specifieke corona pakketten verhoogd ten opzichte van de aanvankelijke beschikking.

2. Inkomsten / uitgaven

Per gemeente worden de inkomsten geduid. Dit wordt gedaan langs drie lijnen:

1. Gemeentefonds
2. Sisa gerelateerde regelingen
3. Overige middelen

Hillegom

Gemeentefonds

De gemeente heeft aan bijzondere baten een bedrag van ca. 1,6 mln. ontvangen uit het gemeentefonds. De specificatie is als volgt:

Corona steunpakket	2020	2021	2022
Aanvullend pakket re-integratie (compensatie corona)	8.508	19.665	
Aanvullend pakket re-integratie bijstandsgerechtigden (compensatie corona)			3.602
Activiteiten en ontmoetingen jeugd (compensatie corona)		7.832	
Afvalverwerking (compensatie corona)		34.630	
Bestrijden eenzaamheid ouderen (compensatie corona)		49.277	
Bijzondere bijstand (compensatie corona)	4.775	9.786	13.201
Buurt- en dorpshuizen (compensatie corona)	16.957	9.887	
Compensatie quarantainekosten (compensatie corona)	3.951		
Continuïteit van zorg (compensatie corona)	24.855		
Continuïteit van zorg: meerkosten jeugd (covid-19)		28.655	
Continuïteit van zorg: meerkosten wmo (covid-19)		24.535	
Cultuurmiddelen (DU) (Corona)		70.269	
Eigen bijdrage Wmo (abonnementstarief) (DU) (compensatie corona)	25.991		
Extra begeleiding kwetsbare groepen (compensatie corona)		44.408	
Extra kosten verkiezingen 2020 en 2021 ivn Covid-19 (DU) (compensatie corona)	40.076		
Gemeentelijk schuldenbeleid (compensatie corona)	13.908	28.494	26.402
Gemeenteraadsverkiezingen (DU) (covid-19)			46.164
Heroriëntatie zelfstandigen (DU) (Corona)		7.913	
Impuls re-integratie (compensatie corona)		10.501	
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden (compensatie corona)			10.614
Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg (compensatie corona)	39.258		
Inhaalzorg en meerkosten WMO 2015 (compensatie corona)	14.519		
Jeugd aan Zet (DU) (Corona)		10.000	
Jongerenwerk Jeugd (compensatie corona)		13.497	
Lagere apparaatskosten (opschalingskorting) (compensatie corona)	75.583	172.237	
Lokaal cultuur aanbod (covid-19)		42.644	
Lokale culturele voorzieningen (compensatie corona)	126.254		
Lokale cultuur (compensatie corona)		51.275	
Mentale ondersteuning jeugd (compensatie corona)		11.242	
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep (DU) (compensatie corona)	34.928		
Perspectief Jeugd en Jongeren (compensatie corona)		18.751	
Precariobelasting en markt- en evenementenleges (DU) (compensatie corona)	40.793		
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) (compensatie corona)		238.886	
Toezicht en handhaving (compensatie corona)	56.189		
Tweede kamerverkiezingen (DU) (Corona)		28.861	
Vrijwilligersorganisaties jeugd (compensatie corona)	9.203		
Totaal	535.748	933.245	99.983

In de jaarrekeningen van de gemeente Hillegom zijn in 2020 en 2021 voor respectievelijk 600k en 720k kosten gemaakt. In totaal voorziet de uitkering van het gemeentefonds in de dekking van deze kosten. De TOZO kosten zijn opgenomen onder de SISA regelingen.

SISA regelingen

In het onderstaande overzicht zijn de bestedingen en ontvangsten van de SISA regelingen opgenomen. Alleen de werkelijke kosten kunnen worden gedeclareerd. Op de niet bestede middelen ligt een terugbetalingsverplichting.

Voor de regeling onderwijsachterstanden is een periode van besteding gekoppeld die doorloopt tot juli 2023.

Specifieke uitkering (SISA)	Besteding		Ontvangen	
	2020	2021	2020	2021
Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	3.791	45.029	-	92.098
Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen (SISA tussen medeoverheden)	-	42.942	-	42.942
Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	-	-	-	91.500
Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	-	-	-	306.819,00
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers en de Tijdelijke regeling overbruggingsregeling _ Totaal 2020	3.277.800	1.040.760	2.943.569,00	1.053.039,00
Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	22.351	21.908	22.351	21.908
	3.300.151	1.105.610	2.965.920,00	1.516.208,00

Voor 2020 wordt nog een correctie doorgevoerd door de ISD op de cijfers van de TOZO. De uitgaven zullen in lijn liggen met de definitieve beschikking.

Over de SPUK (Specifieke UitKering) middelen die ontvangen zijn in de periode nov 2021 – jan 2022 is nog onduidelijkheid. De verwachting is dat in het 1^e-2^e kwartaal van 2022 meer duidelijkheid komt over de hoogte van het bedrag.

De vergoeding uit de CTB-regeling (Controle Coronatestbewijs) wordt ook in 2022 vrijgegeven. Voor Hillegom is dit beschikt op 85k. De afhandeling hiervan verloopt via de SISA.

Overige middelen

De gemeente Hillegom heeft uit eigen middelen ruimte gemaakt voor culturele instellingen. Van deze middelen is in totaal een bedrag van ca. 25k aan verenigingen en instellingen uitgekeerd in de jaren 2020 en 2021.

In 2020 zijn de bedrijven die leerlingenvervoer hebben verzorgd uit de eigen middelen van de gemeente gecompenseerd. Dit betrof een bedrag van 35k.

Lisse

Gemeentefonds

De gemeente heeft aan bijzondere baten een bedrag van ca. 1,7 mln. ontvangen uit het gemeentefonds. De specificatie is als volgt:

Corona steunpakket	2020	2021	2022
Aanvullend pakket re-integratie (compensatie corona)	5.386	12.448	
Aanvullend pakket re-integratie bijstandsgerechtigden (compensatie corona)			1.892
Activiteiten en ontmoetingen jeugd (compensatie corona)		7.775	
Afvalverwerking (compensatie corona)		36.162	
Bestrijden eenzaamheid ouderen (compensatie corona)		55.714	
Bijzondere bijstand (compensatie corona)	4.657	9.559	12.907
Buurt- en dorpshuizen (compensatie corona)		9.845	
Buurt- en dorpshuizen (compensatie corona)	16.846		
Compensatie quarantainekosten (compensatie corona)	3.924		
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting (DU) (compensatie corona)	30.000		
Continuïteit van zorg (compensatie corona)	24.524		
Continuïteit van zorg: meerkosten jeugd (covid-19)		25.397	
Continuïteit van zorg: meerkosten wmo (covid-19)		24.573	
Cultuurmiddelen (DU) (Corona)		102.725	
Eigen bijdrage Wmo (abonnementstarief) (DU) (compensatie corona)	28.003		
Extra begeleiding kwetsbare groepen (compensatie corona)		44.493	
Extra kosten verkiezingen 2020 en 2021 ivn Covid-19 (DU) (compensatie corona)	36.993		
Gemeentelijk schuldenbeleid (compensatie corona)	13.525	27.754	25.813
Gemeenteraadsverkiezingen (DU) (covid-19)			47.914
Heroriëntatie zelfstandigen (DU) (Corona)		7.913	
Impuls re-integratie (compensatie corona)		6.647	
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden (compensatie corona)			5.575
Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg (compensatie corona)	33.960		
Inhaalzorg en meerkosten WMO 2015 (compensatie corona)	14.320		
Inkomstenderving gemeenten 2020 (DU) (Covid-19)		77.000	
Jeugd aan Zet (DU) (Corona)		10.000	
Jongerenwerk Jeugd (compensatie corona)		13.378	
Lagere apparaatskosten (opschalingskorting) (compensatie corona)	76.070	173.102	
Lokaal cultuur aanbod (covid-19)		44.274	
Lokale culturele voorzieningen (compensatie corona)	130.755		
Lokale cultuur (compensatie corona)		53.233	
Mentale ondersteuning jeugd (compensatie corona)		11.149	
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep (DU) (compensatie corona)	35.127		
Perspectief Jeugd en Jongeren (compensatie corona)	20.210	18.582	
Precariobelasting en markt- en evenementenleges (DU) (compensatie corona)	26.030		
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) (compensatie corona)		233.467	
Toezicht en handhaving (compensatie corona)	58.966		
Tweede kamerverkiezingen (DU) (Corona)		31.590	
Vrijwilligersorganisaties jeugd (compensatie corona)	9.486		
Totaal	568.782	1.036.780	94.101

In de jaarrekeningen van de gemeente Lisse zijn in 2020 en 2021 voor respectievelijk 400k en 560k kosten gemaakt. In totaal voorziet de uitkering van het gemeentefonds in de dekking van deze kosten. De TOZO kosten zijn opgenomen onder de SISA regelingen.

SISA regelingen

In het onderstaande overzicht zijn de bestedingen en ontvangsten van de SISA regelingen opgenomen. Alleen de werkelijke kosten kunnen worden gedeclareerd. Op de niet bestede middelen ligt een terugbetalingsverplichting.

Voor de regeling onderwijsachterstanden is een periode van besteding gekoppeld die doorloopt tot juli 2023.

Specifieke uitkering	Besteding		Ontvangen	
	2020	2021	2020	2021
Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving		52.955	-	94.237
Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen (SISA tussen medeoverheden)		55.498	-	55.498
Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingenonderwijsvertragingen		-	-	423.144
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers en de Tijdelijke regeling overbruggingsregeling (Tozo) _gemeentedeel 2021		-	-	-
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers en de Tijdelijke regeling overbruggingsregeling _ Totaal 2020	2.129.341	833.934	1.855.085	1.053.039
Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	477.310	140.970	477.310	140.970
	2.612.464	1.083.357	2.332.395	1.766.888

Voor 2020 wordt nog een correctie doorgevoerd door de ISD op de cijfers van de TOZO. De uitgaven zullen in lijn liggen met de definitieve beschikking.

Over de SPUK (Specifieke UitKering) middelen die ontvangen zijn in de periode nov 2021 – jan 2022 is nog onduidelijkheid. De verwachting is dat in het 1^e-2^e kwartaal meer duidelijkheid komt over de hoogte van het bedrag.

De vergoeding uit de CTB (Controle Coronatestbewijs) regeling wordt ook in 2022 vrijgegeven. Voor Lisse is dit beschikt op 88k. De afhandeling hiervan verloopt via de SISA.

Overige middelen

De gemeente Lisse heeft uit eigen middelen ruimte gemaakt voor culturele instellingen. Van deze middelen is in totaal een bedrag van ca. 50k aan verenigingen en instellingen uitgekeerd in de jaren 2020 en 2021.

In 2020 zijn de bedrijven die leerlingenvervoer hebben verzorgd uit de eigen middelen van de gemeente gecompenseerd. Dit betrof een bedrag van 38k.

In Lisse is vrijstelling gegeven van de precario heffing op terrassen. Voor de gemeente Lisse is de inkomstenderving van ongeveer €20.000 over de jaren 2020 en 2021.

Teylingen

Gemeentefonds

De gemeente heeft aan bijzondere baten een bedrag van ca. 2,4 mln. ontvangen uit het gemeentefonds. De specificatie is als volgt:

Corona steunpakket	2020	2021	2022
Aanvullend pakket re-integratie (compensatie corona)	7.571	17.500	
Aanvullend pakket re-integratie bijstandsgerechtigden (compensatie corona)			2.663
Activiteiten en ontmoetingen jeugd (compensatie corona)		12.316	
Afvalverwerking (compensatie corona)		58.203	
Bestrijden eenzaamheid ouderen (compensatie corona)		79.275	
Bijzondere bijstand (compensatie corona)	6.431	13.212	18.048
Buurt- en dorpshuizen (compensatie corona)	26.402	15.509	
Compensatie quarantainekosten (compensatie corona)	6.125		
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting (DU) (compensatie corona)	3.000		
Continuïteit van zorg (compensatie corona)	33.904		
Continuïteit van zorg: meerkosten jeugd (covid-19)		36.968	
Continuïteit van zorg: meerkosten wmo (covid-19)		34.798	
Cultuurmiddelen (DU) (Corona)		140.849	
Eigen bijdrage Wmo (abonnementstarief) (DU) (compensatie corona)	34.164		
Extra begeleiding kwetsbare groepen (compensatie corona)		62.997	
Extra kosten verkiezingen 2020 en 2021 ivn Covid-19 (DU) (compensatie corona)	53.948		
Gemeentelijk schuldenbeleid (compensatie corona)	18.593	38.200	36.096
Heroriëntatie zelfstandigen (DU) (Corona)		14.342	
Impuls re-integratie (compensatie corona)		9.345	
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden (compensatie corona)			7.847
Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg (compensatie corona)	49.245		
Inhaalzorg en meerkosten WMO 2015 (compensatie corona)	19.818		
Inkomstenderving gemeenten 2020 (DU) (Covid-19)		31.000	
Jeugd aan Zet (DU) (Corona)		10.000	
Jongerenwerk Jeugd (compensatie corona)		21.149	
Lagere apparaatskosten (opschalingskorting) (compensatie corona)	114.012	259.697	
Lokaal cultuur aanbod (covid-19)		73.966	
Lokale culturele voorzieningen (compensatie corona)	216.769		
Lokale cultuur (compensatie corona)		88.931	
Mentale ondersteuning jeugd (compensatie corona)		17.687	
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep (DU) (compensatie corona)	52.299		
Perspectief Jeugd en Jongeren (compensatie corona)	31.791	29.434	
Precariobelasting en markt- en evenementenleges (DU) (compensatie corona)	39.059		
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) (compensatie corona)		326.400	
Toezicht en handhaving (compensatie corona)	91.665		
Verkiezingen gemeenteraad (DU) (covid-19)			52.244
Verkiezingen Tweede kamer (DU) (Corona)		48.258	
Vrijwilligersorganisaties jeugd (compensatie corona)	16.419		
Totaal	821.215	1.440.036	116.898

In de jaarrekeningen van de gemeente Teylingen zijn in 2020 en 2021 voor respectievelijk 1.150 k en 1.227k kosten gemaakt. In totaal voorziet de uitkering van het gemeentefonds in de dekking van deze kosten. De TOZO kosten zijn opgenomen onder de SISA regelingen.

SISA regelingen

In het onderstaande overzicht zijn de bestedingen en ontvangsten van de SISA regelingen opgenomen. Alleen de werkelijke kosten kunnen worden gedeclareerd. Op de niet bestede middelen ligt een terugbetalingsverplichting.

Voor de regeling onderwijsachterstanden is een periode van besteding gekoppeld die doorloopt tot juli 2023.

Specifieke uitkering	Besteding		Ontvangen	
	2020	2021	2020	2021
Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	7.449	101.854	-	135.768
Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen (SISA tussen medeoverheden)	-	81.229	-	81.229
Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	-	180.361	-	180.361
Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingenonderwijsvertragingen	-	-	-	609.408
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers en de Tijdelijke regeling overbruggingsregeling (Tozo) _gemeentedeel 2021	-	-	-	-
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers en de Tijdelijke regeling overbruggingsregeling _ Totaal 2020	3.601.720	1.471.843	3.044.984	1.908.633
Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	149.110	257.192	149.110	257.192
	3.758.279	2.092.479	3.194.094	3.172.591

Voor 2020 wordt nog een correctie doorgevoerd door de ISD op de cijfers van de TOZO. De uitgaven zullen in lijn liggen met de definitieve beschikking.

Over de SPUK (Specifieke Uitkering) middelen die ontvangen zijn in de periode nov 2021 – jan 2022 is nog onduidelijkheid. De verwachting is dat in het 1^e-2^e kwartaal meer duidelijkheid komt over de hoogte van het bedrag.

De vergoeding uit de CTB regeling (Controle Coronatestbewijs) wordt ook in 2022 vrijgegeven. Voor Teylingen is dit beschikt op 144 k. De afhandeling hiervan verloopt via de SISA.

Overige middelen

De gemeente Teylingen heeft uit eigen middelen ruimte gemaakt voor culturele instellingen. In totaal is een bedrag van ca. 148k aan verenigingen en instellingen uitgekeerd in de jaren 2020 en 2021.

In 2020 zijn de bedrijven die leerlingvervoer hebben verzorgd uit de eigen middelen van de gemeente gecompenseerd. Dit betrof een bedrag van 41k.

In Teylingen is vrijstelling gegeven van de precario heffing op terrassen. Voor de gemeente Teylingen is de inkomstenderving 40k in totaal over 2020 en 2021.

3. Conclusie

Hillegom

In de gemeente Hillegom zijn de ontvangen middelen toereikend om de kosten corona af te dekken. Vanuit de beschikbaar gestelde eigen middelen ten behoeve van verenigingen en stichtingen is nagenoeg geen gebruik gemaakt.

Een aantal SISA regelingen zijn nog niet gebruikt en of heeft onderbesteding plaatsgevonden. De middelen worden bij onderbesteding teruggevorderd.

Lisse

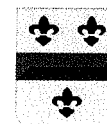
In de gemeente Lisse zijn de ontvangen middelen toereikend om de kosten corona af te dekken. Vanuit de beschikbaar gestelde eigen middelen ten behoeve van verenigingen en stichtingen is een beslag gedaan van ca. 50k.

Een aantal SISA regelingen zijn nog niet gebruikt en of heeft onderbesteding plaatsgevonden. De middelen worden bij onderbesteding teruggevorderd.

Teylingen

In de gemeente Teylingen zijn de ontvangen middelen toereikend om de kosten corona af te dekken. Vanuit de beschikbaar gestelde eigen middelen ten behoeve van verenigingen en stichtingen is voor een bedrag van 40k gebruik gemaakt.

Een aantal SISA regelingen zijn nog niet gebruikt en of heeft onderbesteding plaatsgevonden. De middelen worden bij onderbesteding teruggevorderd.

Besluit van burgemeester Hillegom

Zaakkenmerk/Onderwerp	Z-22-247690/Terugblik Coronacrisis 2020-2022 gemeente Hillegom (bestuurlijke verantwoording)
Afdeling	TM Strategie en Projecten
Zaakkenmerk/Document kenmerk	Z-22-247690/D - 552078
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	Dhr. A. van Erk, burgemeester
Besloten in de vergadering van	College Hillegom d.d. 12 jul 2022

Toelichting besluit

- Ik besluit**
1. De bijgevoegde rapportage 'Terugblik Coronacrisis 2020-2022 gemeente Hillegom' vast te stellen.
  2. De rapportage ter kennisname te brengen van de raad.

Inleiding

Nu de Coronacrisis over zijn hoogtepunt heen lijkt en de druk op de ziekenhuizen (vooralsnog) beperkt is, breekt de Nafase aan. De Nafase is de laatste formele stap in de crisisbeheersing en richt zich op het terugbrengen van de omstandigheden tot een acceptabele situatie zodanig dat het voor de inwoners, ondernemers en instellingen binnen onze gemeente en de gemeentelijke organisatie mogelijk is om zonder aanvullende zorg de dagelijkse gang van zaken weer op te pakken. Een van de onderdelen van de Nafase betreft het afleggen van verantwoording over het bestuurlijk handelen gedurende de crisis. Artikel 58S uit de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 zegt hier het volgende over: "*De burgemeester is aan de gemeenteraad verantwoordig schuldig over het door hem krachtens dit hoofdstuk gevoerde bestuur en waarborgt de betrokkenheid van de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders bij dat bestuur*". In de afgelopen periode heb ik de raad en ook het college op regelmatige basis geïnformeerd over de wijze waarop we als gemeente invulling gegeven hebben aan de bestrijding van de Coronacrisis. De nu voorliggende rapportage sluit aan op deze eerdere vormen van verantwoording en vormt het afsluitende document.

Waarom dit besluit: argumenten

1.1 Op deze wijze geef ik invulling aan mijn verplichting als burgemeester zijnde zoals opgenomen in de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19.

Zoals zojuist aangegeven, is het afleggen van verantwoording over de aanpak en de genomen besluiten gedurende de bestrijding van de Coronapandemie een wettelijke verplichting. Met het overhandigen van de 'rapportage 'Terugblik Coronacrisis 2020-2022 gemeente Teylingen' aan de gemeenteraad voldoe ik aan deze verplichting. De bestuurlijke verantwoording omvat de periode vanaf 1 december 2020 tot op heden. Over de periode maart-

november 2020 is door de voorzitter van de Veiligheidsregio Hollands Midden verantwoording afgelegd omdat voor deze periode een GRIP4 situatie gold. Dit verslag is bijgevoegd.

Ondanks het feit dat de verantwoording wettelijk verplicht is, is niet expliciet gemaakt over welke aspecten precies verantwoording afgelegd dient te worden. Ik heb ervoor gekozen in het afrondende document met name in te gaan op die onderwerpen die kenmerkend zijn (geweest) voor de wijze waarop we op lokaal niveau invulling hebben gegeven aan de crisisbeheersing. Achtereenvolgens ga ik in op de structuur en werkwijze van onze crisisorganisatie, bijzonderheden voor onze regio, de impact van Corona op de samenleving, handhaving, (financiële) ondersteuning voor diverse doelgroepen en financiële consequenties, jeugd en onderwijs, arbeidsmigranten, de netwerkstrategie, communicatie en de regionale samenwerking.

Wat is meegewogen bij dit besluit: kanttekeningen

1.1 De Coronacrisis is nog niet 'klaar'.

We weten niet hoe de pandemie zich de komende maanden ontwikkelt. Momenteel worden we opnieuw geconfronteerd met een stijging van het aantal besmettingen, echter blijft de druk op de ziekenhuizen (vooralsnog) beperkt. Wellicht ontstaat op een later moment toch weer een crisissituatie en zullen we als gemeente opnieuw onze verantwoordelijkheid moeten nemen in de bestrijding van de crisis. In dat geval zal ik op een later moment opnieuw verantwoording af moeten leggen over mijn politiek-bestuurlijk handelen gedurende deze nieuwe fase van de crisis.

Aanpak en uitvoering

De rapportage wordt ter kennisname gebracht van de raad en intern wordt deze gedeeld met de domeinmanagers en teamleiders.

Bijlagen en achtergrondinformatie

1. Rapportage 'Terugblik Coronacrisis 2020-2022 gemeente Hillegom'
2. Schriftelijk verslag voorzitter Veiligheidsregio Hollands Midden 30 december 2020
3. Financiële Monitor Corona